1

MŪSŲ PASTOGĖ

XXXII-ji metai

Australian Lithuanian Weekly
Registered for posting as a publication category B

Kaina / Price 50 c.

27.7.1981 Nr. 29 (1694)

ALB Krašto Valdyba pasisako

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Kiekvienais metais visame laisvajam pasaulyje liepos gale minima Pavergtųjų Tautų Savaitė. Australijoje ši savaitė prisimenama kiekvienoje valstijoje atskirai pagal tos vietos aplinkybes liepos ir rugpiūčio mėnesiais. Pagal ankstyvesnius VLIKo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės potvarkius, mūsų bendruomenės padaliniai aktyviai dalyvauja Pavergtųjų Tautų Tarybos ir pabaltiečių komitetų veikloje ir skiria ten savo atstovus.

Mes kviečiame ir šiais metais Australijos lietuvius aktyviai prisidėti prie Pavergtųjų Tautų Savaitės parengimų ir minėjimų. Taip pat prašome visas apylinkių valdybas paskirti arba jau esamus patvirtinti bent po 2 ar 3 atstovus į vietinę Pavergtųjų Tautų Tarybą ir jos veiklą remti, kovojant už pavergtųjų tautų laisvę. Taip pat atstovai skiriami ir į Pabaltiečių Komitetus.

SOLIDARUMO MOKESTIS

Ne kartą gavome oficialių užklausimų apie solidarumo mokestį ir ne visos apylinkės vienaip šį reikalą sprendžia.

Pagal A.L. Bendruomenės statutą, Lietuvių Bendruomenei priklauso visi lietuvių kilmės žmonės be jokių pareiškimų. Mišrių šeimų nariai, jeigu jie nori taip pat gali priklausyti mūsų bendruomenei.

Pagal statutą, visi dirbantieji moka 2 dolerius metams solidarumo mokestį, kad finansiniai išlaikius savo bendruomenę. Nedirbantieji ir pensininkai neprivalo mokėti, bet turi visas teises būti renkamais ir rinkti kitus.

Tie, kurie dirba, bet nemoka solidarumo mokesčio, nenustoja būti bendruomenės nariais, bet neturi balsavimo teisės ir negali būti renkami į valdybas arba Krašto Tarybą.

Tiems, kurie nors ir neprivalo, bet moka solidarumo mokestį, esame labai dėkingi, nes jie padeda išlaikyti savo bendruomenę.

VASARIO 16 d. GIMNAZIJA

Pagal A.L. B-nės Krašto Tarybos suvažiavimo Adelaidėje nutarimus, mes, Australijos lietuviai, turime prisidėti prie vienintelės laisvajam pasaulyje veikiančios lietuvių gimnazijos išlaikymo.

Mes kviečiame kiekvienoje Apylinkėje suorganizuoti Vasario 16 d. Gimnazijos rėmėjų būrelius ir rūpintis tos mūsų mokslo įstaigos išlaikymu, užtikrinant jos egzistenciją.

Taip pat prašome ištirti galimybes pasiųsti bent po vieną mokinį nors vieniems metams. Mokslo metai gimnazijoje prasideda rugsėjo pradžioje.

Visais reikalais prašome palaikyti kontaktą su Krašto Valdybos Nariu Šveitimo Reikalams, adresu: Povilas Baltutis, 71 Nimmo Street, Middle Park, Vic. 3206.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ METRAŠTIS

Prieš 20 metų išleistas Australijos Lietuvių Metraštis apima mūsų bendruomenės veiklą iki 1957 metų.

Krašto Valdyba dabar norėtų išleisti naują Metraščio laidą, kuri apimtų mūsų visų organizacijų veiklą nuo 1957 iki 1982 metų.

Metraščio naujosios laidos redaktorium pakviestas žinomas Adelaidės visuomenės veikėjas p. Viktoras Baltutis, kuriam pavesta sudaryti redakcinę komisiją. Jo adresas: 1 Belinda Street, Evandale, S.A. 5069

Kviečiame visas Australijos lietuvių organizacijas padėti šį Metraštį išleisti, suteikiant rašu žinias apie savo vieneto veiklą. Mes prašome mūsų kultūrininkus, poetus, rašytojus ir žurnalistus savo kūrybos vertingais kūriniais bei straipsniais padėti redakcijai šio Metraščio išleidimui.

Nukelta į psl. 4

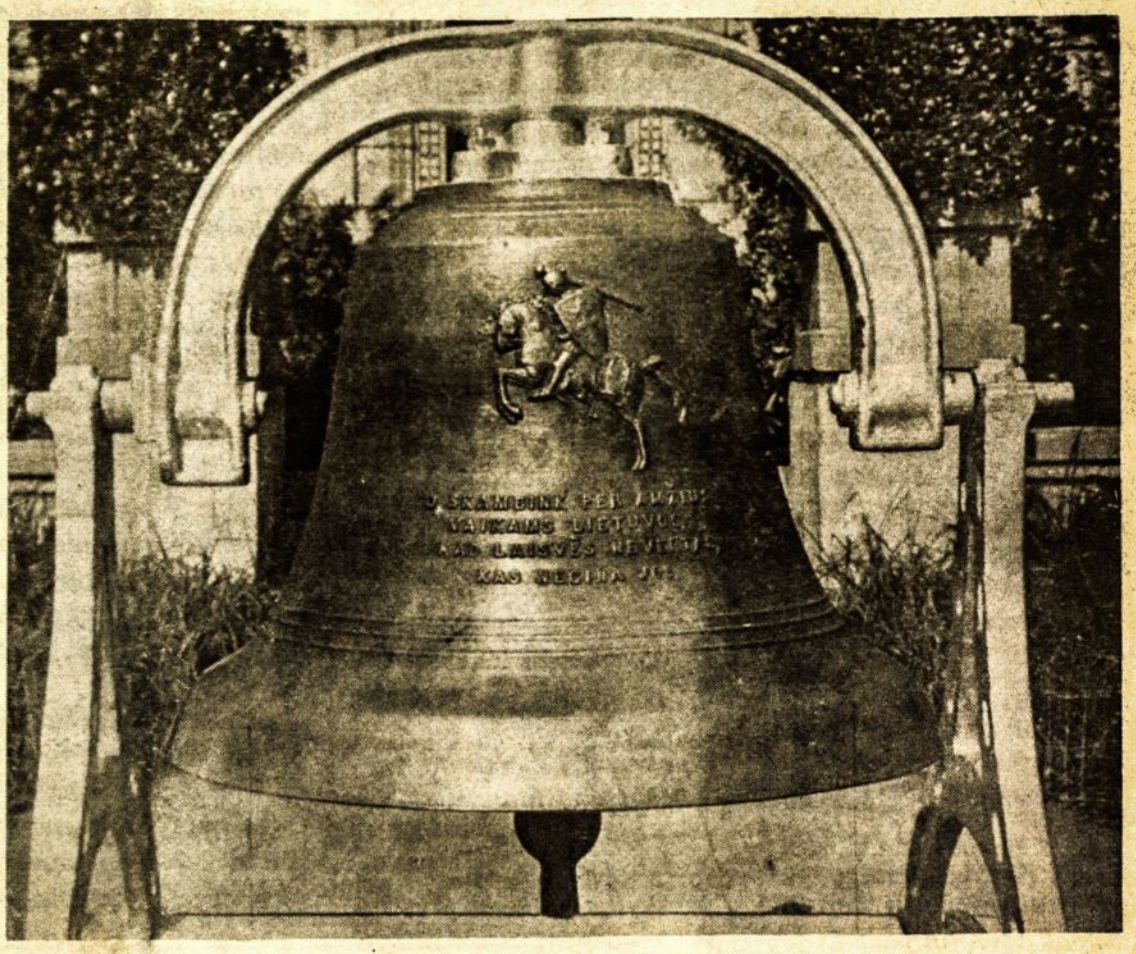

Laisvės Varpas, Amerikos lietuvių padovanotas laisvai Lietuvai

Minint deportacijas

Address by the HON. MICHAEL HODGMAN, LL.B., M.P., Federal Member for Denison, House of Representatives, Minister for the Capital Territory and Minister Assisting in Industry and Commerce to the Baltic People at the Lithuanian Club, Canberra

M. Hodgman, L.L.B., M.P.

Mr. Chairman, my distinguished Parliamentary colleagues, Senator Margaret Reid and Greg Cornwell MHA, Brothers and Sisters of the Baltic Community in Australia.

I am very, very honoured to be with you here tonight, because it gives me the very first opportunity I have had to say things which I have been saying, on behalf of your community, in many parts of Australia over the last few years. Indeed, it is fair to say that during my entire parliamentary career I have adhered to a basic and fundamental principle, that I will live to see the day when Estonia, Latvia and Lithuania are once more free and independent.

What I want to say tonight can be contained in a very simple message. Forty years of hell in the Baltic States must now come to an end, and it will only come to an end with the withdrawal of Soviet Russia and its military forces from those three brave and independent countries.

That is my belief, and I have no doubt that my words will be heard in the Soviet Embassy and will no doubt be transmitted to Moscow and I will be delighted if they send a message back.

Not merely do I feel that is the message which we are going to get through, but one we are eventually going to win.

I made a prediction two years ago that the Soviet prison camp empire would commence to split at the North and the South. It was late in 1978 that I predicted the two areas where the splits would occur. In the North, I predicted Poland; in the South, I predicted Yugoslavia. That split is already starting; it will move inexorably right through, back to the Soviet prison camp and we will see, I now believe, before the end of this century, the liberation of those nations imprisoned behing the Iron Curtain. With God's will, that day cannot come sooner for me, for you and for all mankind:

It was at midnight in Moscow, on the evening of 22 and 23 of August, 1939, that the most disgraceful pact, the most treacherous deal known to mankind, was perpetrated by two evil individuals. Because it was at midnight that the so-called 'pactless deal', the outrageous, treacherous, dishonourable Molotov / Ribbentrop treaty was executed. Eight days later, now able to do what Hitler had tried to do earlier in 1939 on two occasions, with the acclaimed invasion of Poland, but on each time had been in a position to pull back because of uncertainty. Once he had that bloody pact of steel, he moved. And you know what then transpired, the holocaust which was inflicted on mankind had a singular rapacity — the treachery, the slavery, the murder, the brutalisation, the destruction of nations and the capturing of their citizens. And it is not completely a matter of surprise that people who play at evil, dirty, disgraceful actions in the dark frequently repeat their nocturnal activities.

And so, on the nights of the 13 and 14 June 1941, some 60,000 (conservatively the figure may well be a larger one) citizens of Estonia, Latvia, and Lithuania were dragged forcibly from their beds and from their homes; were brutally

Continued p. 4

Birželio išvežimų minėjimo proga Canberroje reikšmingą kalbą minėjime pasakė Australijos federalinės vyriausybės ministeris Hon. Michael HODGMAN. Jo kalbą, kuri išreiškia Australijos federalinės vyriausybės nusistatymus ir nuotaikas, skelbiame originalia anglų kalba vengiant vertimo bet kokių netikslumų ar nukrypimų. Kalba, nors ir surišta su Pabaltijo kraštais, išreiškia vyriausybės požiūrį į sovietų politiką ir dėl to šiandie ir ateityje paliks mūsų atžvilgiu labai reikšminga. Red.

Istorija atsiminimuose

Duodamas spaudai pluoštelį savo atsiminimų J. Krupavičius (žiūr. M.P. Nr. 27) primygtinai pabrėžė, kad atsiminimuose glūdi mūsų istorija. Iš tiesų, atsiminimai yra didelis tautai istorinis šaltinis, kuriuo ateities istorikas naudosis užpildydamas įvairas spragas, iš ko matosi gyvi praeities įvykiai, tautos charakteris ir aspiracijos. Didieji įvykiai, kuriais žymimas tautos kelias, tėra tik istorijos apmatai, tik griaučiai, kuriuos reikia apipinti gyvais išgyvenimais, liudininkų pasakojimais, kad istorija taptų gyvu ir patraukliu organizmu, kuris nenutrūkstamai eina per kartų kartas. Tą istorijai gyvybę, puošnumą ir patrauklumą kaip tik sudaro atsiminimai, autobiografijos, biografijos, oficialios ir privačios kronikos ir t.t. Žodžiu, atsiminimai yra mūsų praeities liudijime neįkainuojama vertybė, kurie anksčiau ar vėliau atras sau kelią į pačią istoriją.

Šio šimtmečio mūsų tauta turėjo ir tebeturi daug lemtingų įvykių, posūkių, skaudžių nuopuolių ir heroiškų žygių. Vien tik paduoti įvykio sausi faktai mūsų istorijos ateities skaitytojai nedaug ką pasakys ir nebus iškalbingi, jeigu tie faktai nebus apipinti gyvais liudininkų išgyvenimais. Kur to nėra, istorikai stengiasi tuos faktus atkurti iš nuotrupų, gretindami panašius įvykius iš to pat meto kitų aprašymų, pasakojimų. Ypač skurdi istorija tų tautų, kurios ilgus amžius neturėjo savo rašto. Sakysim, kaip mes nedaug žinome apie savo tautos praeities žygius, valdovus, kunigaikščius, o žinome tik pačius faktus, kurie deja, labai sausi, be kraujo ir gyvybės. Bando mūsų istorikai tos gyvybės priduoti iš legendų, įvairių svetimų kronikų nuotrupų, kurios dažnai yra labai vienašališkos, iškreiptos. Jeigu taip būtų po ranka pačių lietuvių aprašyti įvykiai, jeigu turėtume išsamių mūsų didžiųjų žmonių biografijų, jų pačių ar to meto gyvų liudininkų išlikusių atsiminimų, pasakojimų, net gi pačių smulkmenų, kurios savo vietoje ir tinkamai panaudotos įgyja nepaprastos vertės. Turint tokių šaltinių ne tik mūsų istorija, bet ir visa tauta atsidurtų visai kitoje šviesoje, ir tie žinomi faktai gal įgytų kitokios reikšmės ir svarbos.

Nekalbant apie visą tautą, kiek turime ar turėjome atskirų asmenų, iškilių ne vien tik savo tarpe, bet ir tarptautine prasme, o ką apie juos žinome? Žinome tik patį sausiausią faktą, kad toks buvo ir kodėl jis minimas. Net ir šiandie kai reikia ką pasakyti apie vieną kitą žymesnį asmenį, užsimuštinai žinių stokojame. Sakysim, ką ir kiek mes žinome apie tokį mūsų literatūros pradininką ir klasiką Kristijoną Donelaitį, apie jį privačiai, apie jo asmeninį gyvenimą, jo santykius su aplinka, su žmonėmis ir t.t. Ką žinome apie Basanavičių, Kudirką net jų išsamių biografijų niekas nėra paruošęs ar išleidęs. Laikas ilgainiui nuplauna ir taip lieka tik nuogas faktas be gyvo žmogaus.

Kitose, kultūriškai įsisenėjusiose tautose atsiminimų ir biografinė literatūra yra taip giliai įsipilietinusi jų kultūriniame gyvenime, kad ji yra neatskiriama jų kultūros labai svarbi dalis. Ypatingai memuarinė ir biografinė literatūra labiausiai išsiplėtus pas anglus ir prancūzus. Pas juos net ir mokykliniai vadovėliai kupini fragmentinių pasakojimų, anekdotų apie savo didžiuosius žmones, kad vaikai nuo pat mažens savo istoriją įsikala į galvą dar jos nesimokę ir specialiai nestudijavę.

Mūsų ypač vyresniųjų eilės retėja ir daugumas iš jų nusineša į kapus neįkainuojamą turtą- savo išgyvenimus. gal ne kiekvieno užrašyti atsiminimai pateks tiesiog į istoriją, bet paliks šeimoje, o iš čia gal per tarpininkus iškils ir viešumon. Ir tas liečia ne vien tik senstančius. Tuo reikalu turėtų susidomėti ir jaunieji, užrašydami ne tik savo išgyvenimus, bet ir savo aplinką, santykius su kitais, ypač jau turinčius vardą.

Atsiminimai arba dienoraščiai valgyt neprašo. Gal šiandie atrodo niekam nereikšmingi, bet vieną dieną jie gali turėti dokumentinės reikšmės. *(v.k.)*

A.A.
ALEKSANDRUI GRINCEVIČIUI
mirus, jo dukrą Veroniką, žentą Aleksą, vaikaičius Rūtą, Markų, Andrių bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Tamara ir Benius Vingiliai

Mielam bičiuliui
A.A.
ALEKSANDRUI GRINCEVIČIUI
mirus, jo dukrą Veroniką, žentą Aleksą ir vaikaičius liūdesy nuoširdžiai užjaučia

Bronė ir Petras Ropės

Brangiam tėvui ir seneliui
A.A.
ALEKSANDRUI GRINCEVIČIUI
mirus, gilią užuojautą reiškiame dukrai Verai ir žentui Aleksui Kaminskams, šeimai bei artimiesiems.

Albina Liutackienė
Vladas Daudaras
Vytas ir Milda Karpavičiai
Katrina Bačiulienė
Juozas ir Janina Kalgovai
Stasė Jurevičienė

Mielą Mūsų Pastogės bendradarbę ir nuoširdžią bičiulę, p. Eleną Reisonienę, jos vyrui
A.A.
arch. KAROLIUI REISONUI
mirus, ją ir jos vaikus bei vaikaičius ir artimuosius skausme giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Liuda ir Bronius Stašioniai

Apgailėdami netekus didelio menininko ir kūrėjo
A.A.
KAROLIO REISONO,
skausme nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Eleną, šeimą ir artimuosius.

Genovaitė ir Vincas Kazokai

Mielą ir pasišventusią spaudos darbuotoją bei nepavargstančią Mūsų Pastoės talkininkę p. Eleną Reisonienę, jos vyrui
A.A.
KAROLIUI REISONUI
mirus, skausmo valandoje giliai užjaučiame ir drauge liūdime. Mūsų gili užuojauta jos dukrai, sūnui, vaikaičiams ir visiems artimiesiems.

Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos
Komitetas

Australijos Lietuvių Fonde

Aukos Fondui:

$ 200 Juozas Ramanauskas (2630) NSW

$ 105 Vik. Keraitienė (200) ACT - a.a. Kazio Keraičio atminimui, dalis aukos Canberros lietuvių.

$ 100 Antanas Čeičys (415) ACT

$ 30 K. Garbaliauskienė (37) S.A. - nauja narė.

$ 25 J. Lapšys (52) S.A. M. Šeškus (30), A. Bajelis (30), R. Lapinskas (30), J. Žemaitis (45), Alg. Bajelis - visi iš NSW

$ 20 L.S. Skapinskai (40) Vic. - mokyklos draugui K. Keraičiui mirus vietoj gėlių

$ 15 A. Gudelis (115) S.A.

$ 10 St. Macijauskas (15) NSW

Sveikiname naują narę ir ačiū visiems parėmusiems Fondą.

V. Ališauskas
AL Fondo iždininkas

MIRUSIEJI

A.A. VILIUS BERNAITIS

Birželio 13 d. Adelaidėje mirė žinomas ir aktyvus lietuvis Vilius Bernaitis, sulaukęs 75 metų. Kilme žemaitis velionis Vilius apie 17 metų išbuvo kariuomenės tarnyboje. Atvykęs į Australiją gražiai su šeima įsikūrė ir gyvai reiškėsi lietuvių visuomeninėje veikloje: priklausė Adelaidės Lietuvių Sąjungai, ramovėnams, ir kitoms organizacijoms. Visiems jis buvo dosnus, draugiškas ir nuoširdus.

Nenuostabu, kad ji į paskutinę kelionę išlydėjo su gailesčiu gausiai suėję adelaidiškiai. Atsisveikinimo žodį tarė bendruomenės ir ramovėnų vardu V. Vosylius, L.A.S. — A. Šerelis, giminių vardu D. Juzėnaitė-Bartkevičienė iš Sydnejaus ir kt.

Velionis mirė staiga; grįžęs iš pasivaikščiojimo jis sėdosi skaityti liet. spaudą ir taip jo gyvenimo gija nutrūko. Liūdesy paliko žmona Elena veikli ilgametė Moterų Sekcijos narė, sūnus Algis su šeima.

NAUJAS KAPAS CANBERROJE

Birželio 27 d. Canberroje mirė Kazimieras Keraitis. Velionis gimė 1914 m. kovo 1 d. Pamūšyje, Ukmergės apskr. Baigęs Ukmergės gimnaziją karinę prievolę atliko Karo Mokykloje baigdamas ats. leitenantu. Kilęs iš ūkininkų šeimos mėgo ūkį ir todėl studijuoti pasirinko Žemės Ūkio Akademiją Dotnuvoje.

Dar būdamas jaunas Kazimeras suprato, kad žmogaus gyvenimas nėra tik pačiam sau. Suprato, kad lietuvis turi atiduoti savo duoklę tautai ir tėvynei. Gimnazijoje buvo aktyvus skautas, o akademijoje įsijungė į Jaunosios Lietuvos korporaciją. Čia sutiko ir savo gyvenimo draugę Viktoriją. Okupacijos metus praleido su žmona savo ūkyje Kurėnuose. Artėjant antrajai raudonojo tvano bangai pasitraukė į Vokietiją ir vėliau iš čia emigravo į Australiją, dirbo su skautais ir visur, kur tik pajėgė ir suspėjo. Jam mirus Canberroje lietuvių gyvenime atsivėrė didelė spraga. Paskirkime a.a. Kazimierui gražiausią vainiką — tikėkime ir dirbkime tiems patiems idealams, kuo gyveno ir velionis Kazimieras — vienybė ir tautinis susipratimas siekiant laisvosios tėvynės.

A.B.

Po to kai susidūręs su ledo kalnu Atlanto vandenyne paskendo britų keleivinis laivas "Titanic", Amerikos pakraščių sargybų tarnyba įvedė lėktuvais pastovų ledo kalnų Atlante sekimą. Šią tarnybą išlaiko finansiškai 15 tautybių. Nuo Titanico žuvimo iki šiolei neįvyko jokio laivo susidūrimo su ledo kalnais. Antro pasaulinio karo metais šioji tarnyba buvo pertraukta.

Mielam mūsų mokyklos draugui
A.A.
KAZIMIERUI KERAIČIUI
mirus, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną, sūnų, visus artimusius ir drauge liūdime.

Liuda ir Stasys Skapinskai,
Geelong

Literatūros - dainos vakaras Adelaidėje

"Išėjau jus pasveikinti su labu vakaru ir palinkėti, kad šis vakaras būtų jums tikrai mielas. Lietuvių kalba ir lietuviška daina yra retesnis svečias mūsų namuose. Tuos retus svečius šį vakarą pakvietėme į sceną, kad juos išgirdę prisimintumėm patys esą lietuviais, kad vyresnieji mintimis grįžtų į tuos laikus kada gyveno Lietuvoje kurioje tada ne tik kraštas buvo laisvas, bet taip pat buvo laisva ir mūsų gimtoji kalba, kada tik ja kalbėjome namuose, mokyklose ir įstaigose, kada lietuviška daina gyveno mūsų pačių širdyse ir lūpose.

Mes jaunesnieji šį vakarą pajuskime kiekvienas savo kilmės šaknis, gerai įsiklausykime ir išgirskime, kad jos gyvais syvais teka ta pati lietuvių kalba, kad jose skamba mūsų jau spėtos užmiršti lietuviškos dainos.

Taigi, skambėk, lietuviškas žodi, aidėk lietuviška daina, sukelk mumyse didelio pasididžiavimo".

Vieną darganotą šios žiemos šeštadienio vakarą šiais žodžiais prabilo mūsų jaunas dailiojo žodžio interpretatorius ir iškilusis deklamuotojas Sietynas Kubilius į literatūros ir dainos vakaran susirinkusius klausytojus. Proga buvo neeilinė. Adelaidės ateitininkai sendraugiai sukvietė tautiečiuś jau į dvidešimt antrą šios rūšies parengimą.

Turint gana ribotas meninės pajėgas suorganizuoti Adelaidėje literatūros ir dainos vakarą, reikia turėti ne tik entuziazmo, bet ir drąsos. Ir šių dorybių turi užtekti ne kartui ar dviem, bet keliems dešimtmečiams. O tai jau nėra taip paprasta.

Laimė, kad sendraugiai turi savo tarpe neišsenkančios energijos ir devynių talentų nepalaužiamą optimistą, poetą ir svajotoją, o kartu ir realistą Praną Pusdešrį. Jis kaip anos pasakos čigonas išsitrauks iš už juostos seną kirvuką, sumobolizuos prieskonius ir išvirs patiekalą, kokį tik užsimanys.

Programos pradžiai prisiminti keturi praėjusių literatūros vakarų dalyviai bendrų pavadinimu "keturi žingsniai su iškiliaisiais". Kiekvieną jų trumpa charakteristika pristatė P. Pusdešris. Iš P. Andriušio autobiografijos ištrauką paskaitė E. Bulienė. Br. Rainys paskaitė ištraukų iš dar gana jauno mirusio aktoriaus ir dramaturgo Zenono Kučinsko dramos. A. Gučiuvienė perskaitė J. Gučiaus kūrinį "Motinos žemė; V. Ratkevičius skaitė Leono Pakalnio eilėraščių.

Didelė naujiena. Į rampos šviesą išėjo naujas pradedantis poetas Saulius Kubilius. Tai jaunas mūsų poezijos pumpuras, neseniai atšventęs vos dvi dešimt vienerių metų sukaktį. Nelaukėme iš jo stebuklų, bet savo minties gilumu ir lietuviško žodžio pažinimu ir apvaldymu klausytojus tikrai sužavėjo. Juk tokie reti šios rūšies pragiedruliai mūsų papilkusioj padangėj. Saulius savo kūrybą skaitė apibendrintu pavadinimu "mano poezija", palikęs klausytojams patiems spręsti, ką vienu ar kitu posmu norėjęs pasakyti. Sveikintinas jaunuolio apsisprendimas išeiti į lietuvišką poeziją ir čia atskleisti savo talentą. Belieka palinkėti ištvermės ir sekmės.

Bronei Mockūnienei susirgus jos kūrybos paskaitė P. Pusdešris. Nobelio laureato Č. Milašiaus eilėraštį apie tėvynę padeklamavo A. Gučiuvienė, pati išvertusi iš lenkų kalbos.

Nemuno Dukros padainavo porą dainų, akomponuojant D. Kaminskienei. Ir čia žiemos negalavimai vieną dainininkę privertė likti namie. Tad ir repertuaras turėjo būti sutrumpintas. Dėl persišaldymų negirdėjome ir solo dainų.

Po pertraukos, apsišildžius karštu vyneliu ir kava, buvo patiekta poezijos pynė "naujų pavasarių sidabriniai upeliai" iš M. Slavėnienės knygos "Nežinomi keleiviai". Atliko Vita Bardauskaitė, Sietynas Kubilius, Irena Rupinskaitė ir Ramunė Varnaitė. Jaunimas ne tik atliko gerai savo vaidmenis, bet klausytojus džiugino savo gražia lietuvių kalba. Įtraukimas atžalyno į literatūros vakarus turėtų būti tęsiamas ir ateity. Čia tiek galimybių praturtinti savo lietuvių kalbą ir suartėti su literatūra.

Pranas Pusdešris paskaitė tris savo eilėraščius, V. Janulis perskaitė savo "Vakaronę" ir Viktoras Baltutis vakarą užbaigė savo feljetonu.

At-kų sendraugių pirm. A. Kubilius padėkojo dalyviams ir klausytojams: "Stebuklų nežadėjome parodyti, bet padarėme, ką esamose aplinkybėse galėjome. Jei iš viso to, ką šį vakarą matėte ir girdėjote, kas nors širdyje užsiliko, galime tik pasidžiaugti", užbaigė savo žodį A. Kubilius.

Iš tiesų skirstėmės kažkaip praskaidrėję, tartum sluogsnį dulkių nubraukę ir vis dėl to kai ką išsinešę. Programos dalyviai buvo paprašyti valandėlei pasilikti ir pasidalinti įspūdžiais prie užkandžių ir kavutės.

Br. Straukas

Sapnas tampa tikrove

Daug gražių idejų, teorijų gavo pradžią sapne. S. Freud sako, kad sapnas yra dalis žmogaus sąmonės ir be sapnų žmogus negalėtų gyventi. Idejos gimsta sapne ir tik vėliau pereina į realią galvoseną. Per miegą ir sapnus žmogus pasiruošia dienos darbams. Šako, kad ir Newtono teorija taip pat kilusi per sapną. Jis sapnavęs obuolį, kuris krisdamas sužeidė jam kaktą. Pabudęs ėmė galvoti, kodėl obuolys kritęs tokiu greičiu. Sokratas sako, irgi išsapnavęs "aukso vidurį".

Atvykę į Australiją sapnavom įsigyti namus. Sapnas virto tikrove - kas norėjo, juos ir įsigijo. Vėliau pradėjom sapnuoti ir galvoti apie bendrus namus. Daug popierio sunaudojom daug rašalo išliejom tuo reikalu.

Kai pavartai Sydnejaus Lietuvių Klubo įsikūrimo istoriją, tai kartais net juokas ima. Kam viso to reikėjo. Na, galų gale sumetėm skudurius į krūvą ir pradėjom darbą. Pradėjo augti klubas. Akmuo prie akmens, plyta prie plytos, doleris prie dolerio, bet greit kilo ir baimė - kaip mes jį tvarkysim, kaip išmokėsim skolas. Pasirodo, viskas buvo be reikalo. Klubas augo kaip ant mielių. Skolos greit išmokėtos, pripirkta aplinkui ir žemės.

Reikėjo didinti klubo patalpas. Prasideda nauji rūpesčiai, naujos skolos. Šį kartą tačiau su didesniu pasitikėjimu, negu pradžioje. Klubas tapo mūsų tautiniu pasididžiavimu. Malonu, kaip sako, parodyti, atsivesti kitatautį ar suėjus su senu bičiuliu drauge praleisti valandėlę kitą.

Lankiau daug lietuvių kolonijų Amerikoj ir Kanadoj. Jos žymiai didesnės skaičiais, gal ir turtingesnės, negu mes, bet tokio gražaus klubo, kokį turime Bankstowne, niekur kitur nėra.

Gražus sutartinis darbas, gera iniciatyva privedė prie šių gražių rezultatų — erdvių ir, sakyčiau, ištaigingų patalpų. Belieka tik jomis naudotis ir didžiuotis.

Pesimistai galvoja, kad va, kokia didelė skola. Didelė, o gal ir nedidelė. Laikas veikia mūsų naudai. Turėjome pesimistų ir anksčiau. Kaip greit išmokėsime skolas, priklausys nuo mūsų pačių, nuo bendros finansinės padėties, nuo Klubo valdybos apsukrumo. Mūsų gi pareiga remti klubą asmeninėm paskolom, lankyti klubą, kviestis draugus ir pažįstamus.

Klubas, o kartu ir visa Sydnejaus lietuvių bendruomenė įžengė į naują erą. Tikėkimės, ji atneš tiek materialinės, tiek ir tautinės naudos mums visiems.

Matas Gailius

SPAUDOS LAISVĖ

ATVIRAS POKALBIS BENDRUOMENĖS REIKALAIS

Daug kontraversijos inešama, vien tik paminėjus apie spaudos laisvę. Kas ta laisvė ir kam jinai priklauso? Visi režimai, ar tai būtų valstybiniai, ekonominiai, politiniai ar net bendruomeniniai, pilna burna rėkia, kad tik jie vieni pripažįsta, toleruoja ir skatina laisvą spaudą, kurioje, be išimties, visi gali pareikšti savo nuomonę.

Šiaurės Amerikos lietuvių spaudoje keletą kartų iškilo spaudos laisvės reikalas, bandant išsiaiškinti ar ta laisvė tikrai egzistuoja, ar ji yra tokia, kokią mums pristato laikraščių leidėjai ir redaktoriai? Daugelis laikraščių spaudos laisvę "užtušuoja" teigdami, kad siekdami savo tikslų jie yra suvaržyti, kiti teigia, kad reikalinga išlaikyti tam tikrą darną, treti, kad siekdami savo pavergtai tautai laisvės, privalome viską nukreipti ta linkme, pamirštant kasdieninius, mažiau reikšmingus reikalus.

Tenka pripažinti, kad tiktai du Šiaurės Amerikos lietuvių laikraščiai spausdina straipsnius, kurie savo kontraversiškumu dažnai nesutinka nei su leidėjų, nei su redaktorių nuomone; tai Akiračiai Čikagoje ir Tėviškės Žiburiai Toronte.

O kaip pas mus Australijoje? Mūsų Pastogė, kuri save laiko bendruomenės savaitraščiu, gali teigti, kad jos puslapiuose turi teisę pasisakyti visokių įsitikinimų ir pažiūrė žmonės? Tėviškės Aidai, leidžiami Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos, ne kartą išreiškė savo tikslus, tuo pačiu apribodami laikraščio apimtį.

Prieš porą savaičių mūsų padangėje lankėsi žinomas spaudos žmogus, laikraštininkas, žurnalistas, publicistas ir spaudos etikos specialistas. Pokalbyje su juo paliestos kelios mūsų spaudos problemos. Pokalbį pradėjome prie karštos arbatos:

— Kokia yra Australijos lietuvių spausdinto žodžio padėtis? — įspaudęs citrinos arbaton užklausiau.

— Spausdinto žodžio padėtis, turiu mintyje du savaitraščius ir keleta biuletinių, yra gana gera.

— Ar reikalingi lokaliniai biuletiniai, leidžiant du savaitraščius: Mūsų Pastogę ir Tėviškės Aidus?

— Šiuo klausimu esu rašęs mūsų spaudoje ir ieškant atsakymo į šį klausimą tenka prisiminti laikraščio paskirtį. Laikraštis privalo informuoti skaitytojus, ugdyti sveiką sąmonę, kelti negeroves ir su jomis kovoti, ir begalės kitų tikslų. Vietiniai biuletiniai iki jie ribojasi tiktai lokaliniais pranešimais ir skelbimais savo egzistenciją pateisina, nes mūsų savaitraščiai leidžiami dvejuose centruose ne visada suspėja, skubesnius iš kitų vietovių gautus pranešimus atspausdinti. Viena tik reikia pabrėžti, kad šie biuletiniai privalėtų ribotis tiktai skelbimais ir pranešimais, o visi kultūrinių ir visuomeninių parengimų aprašymai turėtų būti spausdinami savaitraščiuose, kurie pasiekia visus Australijos lietuvius ir net užsienyje — užjūriuose gyvenančius.

— O kas yra spaudos laisvė? Kaip ją reikia suprasti?

— Spaudos laisvė? — užgerdamas arbatos ir žvilgterėjęs į mane, lyg kuo tai abejodamas atsakė svečias. — Ji kaipo tokia neegzistuoja. Ji yra abstraktybė, kurią dažniausiai linksniuoja tie, kurie jos visiškai nepažįsta, jos nepaiso ir ją piknaudoja savo reikalams; savo režimui pateisinti. Gerai pagalvok, ar yra įmanoma spaudos laisvė? Ją reikėtų matuoti valstybiniu matu, kadangi spaudos laisvę gali suteikti tik valstybės konstitucijos, leisdamos - nedrausdamos savo santvarkoje bujoti visokių pažiūrų, visokių politinių pakraipų spaudai, o kiekvienas leidėjas ir redaktorius ją, tą laisvę, apkarpo savo reikalams, savo interesams patenkinti.

— Ar Mūsų Pastogė leidžia visiems pasisakyti? — bandžiau svečio kantrybę.

— Nemanau, nes kaip minėjau, kaip bendruomenės laikraštis turi savo paskirtį ir liniją. Visi, kurie skaito ir seka spaudą, turi teisę pasisakyti ir dažnai redaktorius dar net paragina, norėdamas išgirsti išsamesnių ir platesnių pasisakymų vienu ar kitu klausimu. Turiu dar priminti, kad kiekvienas rašantis į spaudą, privalo laikytis tam tikrų standartų - spaudos etikos, kuri lyg koks sargas budi jos sargyboje.

— Tai kas ta spaudos etika?

— Spaudos etika yra elgesio standartai rašantiems arba dirbantiems spaudoje. Šie standartai juos varžo, bet kartu ir apsaugo nuo bereikalingų kaltinimų. Iki šiolei nėra išleista jokio vadovėlio ar bent instrukcijų apie spaudos etiką. Čikagoje 1974 metais Lietuvių Žurnalistų Sąjunga išleido žurnalistikos vadovą, kuriame irgi apie spaudos etiką nieko kontretaus nepasakoma.

— Tai kuo gi rašantis į spaudą privalo vadovautis? — nutraukiau.

— Galėčiau suminėti daug moralų ir kitų žmogaus privatumą ir asmenybę saugančių dėsnių, bet jie nieko nevaržo ir neįpareigoja. Kiekvienas rašantis turi vengti užgauliojimų, sarkazmo ir kito asmens įsitikinimų pažeidimų. Tad atsakingas ir labai svarbus darbas.

— O kas atsako už spaudos "nuodėmes"?

— Užgautieji, įžeistieji ar nukentėję, gali traukti atsakomybėn leidėjus ir redaktorius, iškeldami jiems bylas teisme, kur bus nustatyta padaryta moralinė ar materialinė žala.

— Matau, — papildydamas svečio ir savo arbatos puodukus, tęsiau pasikalbėjimą, — kad pats turi atsakymus į visus mano klausimus. O kaip žiūri į tuos, kurie nepasirašo po savo straipsniais? Kodėl jie slepiasi? Bijo, kad kas langų...

— Ne tame reikalas, — nutraukė mane svečias. — Tame yra daug ir įvairių priežasčių. Vienos iš jų rimtos, kitos sukelia šypsnį, trečios neturi atsakymo. Bandysiu tiktai keliais žodžiais nušviesti. Slapyvardžiais naudojasi rašantieji į pogrindžio spaudą, nes jie negali pasirašyti savo pavardės dėl lengvai suprantamų priežasčių. Tikrumoje tai nėra blogas dalykas, Jei yra laisvė rašyti ką nori, tai lygiai tokia pat laisvė galioja ir pasirašyti kaip nori. Be to, kai kas teigia, kad skaitytojams nėra būtino reikalo žinoti kas rašo, — svarbu ką rašo.

— Ačiū labai už "žurnalistines žinias", bet spaudos laisvė ir jos principai man vistiek dar migloje. Aną dieną pasiunčiau į Mūsų Pastogę vienų vardiniu aprašymą, kuris labai jau juokingas buvo, bet redaktorius atsisakė spausdinti, sako per daug aiškiai aprašiau visų...

— Visos miglos išsisklaidys, jei rašydamas nestokosi tolerancijos, pagarbos kitų įsitikinimams ir pažiūroms.

V. Koras

nuo liepos mėn. 1 d., "TALKA" moka 12%
už terminuotus indėlius.

Minint deportacijas

Atkelta iš psl. 1

herded into cattle trucks, suffering indignity, rape, beatings and brutality; were transported like animals to Siberia and northern Russia. But of course, the Soviet Union denies these actions; just as it denies emphatically its bloody atrocity in Katinwood. It wasn't their decission, it was not theirs, "we did not do it".

But not satisfied with having done it once, in 1944 was a second Soviet occupation; theydid it again. And what was the sum total of their violent crime against humanity? 140,000 Estonians, 155,00 Latvians, and 300,000 Lithuanians were deported.

That is 600,000 people. Could you just imagine the logistics of moving 600,000 people in 24 hours... Brutally subjugating the Baltic States by military occupation, they now proceed with their diabolical plan of Russification, adding the destruction of national symbols, making it almost impossible for Latvians, Lithuanians and Estonians to stand up and be proud to say, "This my native land". Infiltrating the Soviet people into the Baltic States... Using young men from the Baltic States as conscripts to fight their bloody war in Afghanistan ant that is the fact. We could get people in the streets when the Vietnam war was on, opposing national service, opposing conscription both here in Australia and in the United States. We're saying that Vietnam protestors are going to stand up and protest about the conscription of young men from the Baltic States and taking them over to fight a dirty war in Afghanistan. The Soviet knows that. That war was so dirty it will not use Russians. It takes the conscripts from the Baltic States, and shame on them.

Let me tell you, my dear Baltic people, that to support this cause we have to carry our own cross... We are well aware of the crosses being carried by the people of Estonia, Latvia and Lithuania. Because I came out publicly and criticised the disgraceful decision of a previous government to recognise a de jure incorporation by the Soviet Union, of Estonia, Latvia and Lithuania, I, and other Liberals, and people like Brian Harradine, were called fascists. This was the smear, and I have no doubt today there will be people in the community, people serving not Australia, but Moscow, who will again try to brand you and me to be fascists because we support the basic, inalienable right of the Baltic States to independence, to freedom. And can I say in response to that, as I said to a question asked of me by a reporter on Saturday following a similar march, a vigil and an ecumenical service in Hobart, this Baltic community, this whole association, Latvian, Estonian and Lithuanian Veterans Association, I am a member of it and I love them one and all and they send their greetings to you at this time of commemoration. What I said on Saturday and what I repeat today; what greater acts than the hypocrisy can the world observe than a deal between Molotov and Ribbentrop in 1939 still perpetuates in 1981. What greater act of hypocrisy than the Soviet Union, a founder member of the United Nations, a signatory to the United Nations Charter and the United Nations Declatarion of Human Rights, denies to the people of the Baltic States their basic human rights, both individually and nationally. What greater act of hypocrisy, that following the Helsinki Pacts, to which again the Soviet Union was a signatory only four years ago; they might say they can't remember back to 1945 in the United Nations forum, but they can't forget the Helsinki Pact. But they not only denied the basic human rights to the people of the Baltic States, but they collectively raped the young men of the Baltic States by conscripting them to fight their dirty war in Afghanistan.

The Soviet Union stands condemned for treachery, hypocrisy, and inhumanity and as long as I have breath in my lungs, I will spread that message, and they can call me a fascist or whatever. What I am saying is the truth; I know the truth, and what's more their colleagues in Moscow also know the truth. They will not silence me or my colleagues, nor you, they cannot stop us in Australia.

Can I just tell you depths of their hypocrisy! You may recall the previous Ambassador of the Soviet Union in Australia is a man by the name of Basov. I attended a conference in Venezuela, a 'World in Parliamentary Union Conference', with my wife in September 1979. The leader of the Soviet Delegation attended the Presidential reception on the very first night of the conference, and may I say the very next day he tried to do his own little Kruschev act with the thumping and the yellling in front of the delegates at the conference. We were confronted by this man, at that stage I did not know who he was. He was introduced to me as the leader of the Soviet delegation. I stood there. He said, "I am the same in the Soviet Union as Sir Billy Snedden is in Australia: I am The speaker of the Parliament of Nationalities". I said to him, "How can you be that, when I know you are a citizen of the Baltic States?" He thereupon burst into one of the most vicious tirades; yelled and carried on to such an extent that my wife came to me and we both left. That man, the Speaker of the so-called Soviet Parliament of Nationalities, to his eternal shame was born and brought up in Latvia.

Now, I could speak at length but I don't believe it's appropriate.

I am proud of the fact that the very first meeting of the Federal Policy Committee of the Liberal Party, which I attended in 1975, made a decision, there and then; that was also the very first meeting a man called Malcolm Fraser chaired, as the new leader of the Liberal Party; that when we were re-elected to government the first thing we would do was to reverse the decision to grant de jure recognition to the Soviet Incorporation of the Baltic States. It is now a matter of history, ladies and gentlemen, the election was held on 13 December 1975, we were elected to power on that day, and on the 16 December, three days after the election, we reversed that disgraceful decision taken by the previous government. And I said at the time it was the first time ever that de jure recognition had been withdrawn. And as a result Canada, Australia and a number of other countries refusing even though the passage of time, as I have said before, passage of time does not cover up murder, cannot cover up mass deportation, cannot cover up rape, cannot cover up brutality. Crimes of that magnitude will never be covered up until they are undone. The world is coming close to a situation where we will see pressure to bring about the liberation of the Baltic States. In a letter only three weeks ago to the Baltic community in Adelaide, the Prime Minister said (and his words are most important) he had a letter saying can it be brought up before the Decolonisation Committee of the United Nations? He wrote back saying because of the likely voting pattern of Third World countries that there was a risk that if it went through the Decolonisation Committee, the decision might not be to our liking. But what he said was this, and I quote his words verbatim, that "The prime question now is the withdrawal of the occupying forces, because as far as I am concerned in respect of the Baltic States, the war is still going on. It did not stop in 1945 and the occupying forces of the Soviet Union are, in my judgement, o continuing act of war against Estonia, Latvia and Lithuania."

I conclude by reading something to you which I find very moving, which I believe is as true today as when it was written and when it was smuggled out of Estonia some years ago. A group of dissidents wrote this: —

Let the whole world know that the almost five million Estonians, Latvians and Lithuanians do not want the Russian occupation and that they categorically oppose the suppression of their culture and the Russification of everyday life. We appeal to all Estonians abroad to fight, united and with all means, to better our situation in Estonia, Latvia and LIthuania. We also appeal to the American people and to other friendly peoples to support this fight. The Baltic issue should be taken up by the press and discussed in detail, and also taken before the United Nations.

And my closing remarks involve criticism of the western press. On the 5th of May this year, in Northern Ireland, in the Maze Prison, hunger - striker Bobby Sands died. His death, if reports are to be believed, attracted world - wide publicity. Yet six weeks before, on 27 March this year, a distinguished Estonian scientist, Dr. Juri Kukk, also died the death of a martyr by starvation. He died in support of the cause

Continued p. 5

ALB Krašto Valdyba pasisako

Atkelta iš psl. 1

TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 8 d. yra mūsų Tautos Šventė. Lietuvoje švęsdavome tikrąją dieną, tačiau išeivijoje mes dėl gyvenamojo krašto aplinkybių švenčiame artimiausią šeštadienį arba sekmadienį.

Pradedame iškilmingomis pamaldomis ir baigiame salėse minėjimo aktu.

Kai minėdami Vasario 16 d. ir Birželio įvykius kreipiame didesnį dėmesį į politinį šventės aspektą ir kviečiame šio krašto vadovaujančius svečius, tai Tautos Šventės proga prisimename mūsų tautos ir bendruomenės kultūrinius laimėjimus.

Tautos Šventės proga išreiškiame pagarbą mūsų tautos kultūrininkams, kurie prikėlė Lietuvą laisvam gyvenimui ir apsvarstome planus kaip užtikrinti mūsų tautos tęstinumą ir išsaugoti lietuvybę išeivijos jaunimo tarpe.

Tautos šventės proga bandykime į minėjimų programą įtraukti kaip galima daugiau jaunimo.

VĖLIAVOS IR HIMNAS

Teko pastebėti, kad ne visose apylinkėse per tautines šventes į pamaldas nešama Lietuvos trispalvė.

Prašome visas Apylinkių valdybas pavesti skautams arba ramovėnams pasirūpinti, kad į bažnyčią būtų nešama Lietuvos vėliava. Kada minėjime dalyvauja ir australų svečių, nešama ir Australijos vėliava. Nešant Lietuvos vėliavą ji nešama eisenos priekyje ir visos organizacijos lydimos kunigų į bažnyčią įeina kartu, ne paskirai ir žmonės atsistoja pagerbti vėliavų.

Kiekvienas minėjimas pradedamas arba užbaigiamas Lietuvos Himnu.

Šventinių radio valandėlių vedėjai per Vasario 16 d. ir Tautos Šventę taip pat programą pradeda arba užbaigia Tautos Himnu. Grojant Tautos Himną pranešėjas nekalba iki Himno pabaigos. Taip buvo daroma laisvoje Lietuvoje, tokios tvarkos turėtume laikytis ir išeivijoje.

LIETUVIŲ DIENOS

Krašto Valdyba jau pradėjo rūpintis 1982 metų Lietuvių Dienų Melbourne ruoša. Užsakomos salės ir žinomas bendruomenės veikėjas agr. Albertas Bladzevičius paskirtas Lietuvių Dienų Melbourne Komiteto pirmininku.

Prašome jau dabar visus Australijos lietuvių meninius vienetus pradėti ruoštis kelionei į Melbourną.

Lietuvių Dienų Komitete Krašto Valdybą atstovauja vicepirmininkas p. Jonas Tamošiūnas.

CANBERROS PASIŪLYMAS

Canberros Apylinkės Valdyba kreipėsi į Krašto Valdybą ir Sydnejaus Apylinkę, kad 1984 metų Lietuvių Dienos būtų Canberroje.

Sydnejus sutiko užleisti vietą Canberrai, jeigu jie išspręs apgyvendinimo, žiūrovų ir maitinimo problemas.

Canberros apylinkę sudaro daugumoje valstybės tarnautojai ir turį pakankamą skaičių žmonių sudaryti Lietuvių Dienų Rengimo Komitetui ir galbūt net Krašto Valdybai.

Dabartinė Krašto Valdyba prieš darydama sprendimą nori sužinoti visų Australijos lietuvių nuomonę, todėl kviečiame visus spaudoje pasisakyti atvirai. Jūsų pasisakymai bus naudingi Krašto Tarybai ir Canberros lietuviams. Išsiaiškinus atvirai galėsime be priekaištų spręsti.

A.L.B. Krašto Valdyba

Lietuviai Čikagoje

Rašo Jurgis Janušaitis

SOLISTĖS GINOS ČAPKAUSKIENĖS PLOKŠTELĖ

Čikagoje susidarė specialus komitetas mūsų žymiosios solistės Ginos Čapkauskienės dainų plokštelei išleisti. Komitetui vadovauja uolus visuomenininkas Jonas Talandis, vicepirm. Dr. Alina Lipskienė, sekretorė Birutė Kožičienė, iždininkas Juozas Šulaitis, muzikinės dalies vadovas muzkas Alvydas Vasaitis.

Prie šio komiteto veikia specialios komisijos - rečitalio ir banketo, vadov. Marytės Remienės, aukų ir prenumeratų - vadov. Birutės Bagdonienės, talkinant Aldonai Šulaitienei, Onai Abromaitienei ir Kaziui Pabedinskui. Spaudos koordinatorius Rimas Dirvonis. Technikinio paruošimo - Vladas Stropus ir Anatolijus Šlutas.

Komitete ir komisijose dirba gana aktyvūs visuomenininkai ir tikimasi, kad pavyks sutelkti kelioliką tūkstančių dolerių plokštelei išleisti.

Solistę Giną Čapkauskienę išeivija gerai pažįsta. Ji yra keliavusi ir dainavusi Kanadoje, Amerikoje, Australijoje, Pietų Amerikoje. Ji turi nuostabiai gražų sopraną balsą ir yra pasiekusi dainavime didelių laimėjimų, ką pripažįsta ir muzikos bei dainos įžymūs kritikai.

Solistė Gina Čapkauskienė yra dainavusi ir Čikagos lietuvių statomose operose, atlikdama pagrindinius sopranų vaidmenis. O kiek rečitalių saviesiems ir svetimtaučiams. Ji džiugino savo gražiu balsu, gražiomis dainomis daugelį lietuviškųjų kolonijų laisvajame pasaulyje.

Kad laiko savartoje didysis žmogaus talentas, balsas, daina nebūtų nuneštas užmarštin, štai, tad ir rengiamasi šį gražų talentą įamžinti plokštelėje.

Neabejotina, sol. Ginos Čapkauskienės dainų plokštelė susilauks lietuviškosios išeivijos reikiamo dėmesio ir daugelio lietuvių - dainos mėgėjų namuose ji liks kaip malonus prisiminimas.

LIETUVIŲ FESTIVALIS

Praėjusiais metais, Tautinių šokių šventės metu, Čikagoje, lietuvių didžiausios kolonijos — Marquette Parko centre buvo surengtos taip vadinamos lietuvių dienos - festivalis. Jis praėjo gana įdomiai, sėkmingai, susilaukęs dėmesio iš Čikagos majorės ir kitų politikierių. Ypatingai festivaliu gėrėjosi jaunoji lietuvių karta, kur vyko malonūs susitikimai, naujos pažintys, nes tuo metu iš viso laisvojo pasaulio buvo suskridęs jaunimas į šokių šventę, o taip pat neatsiliko ir vyresnioji karta, norėdama papramogauti.

Po šio bandymo panorėta tokį festivalį suruošti ir šiais metais. Jis įvyko liepos 11 d. Marquette Parko Lithuanian Plaza Ct. gatvėje. Ši gatvė - šios kolonijos centras. Čia randame arch. Muloko suprojektuotą, gražią, lietuviškos architektūros bažnyčią, dėmesį patraukia gražūs, dviejų aukštų lietuviškosios prekybos Paramos rūmai, šioje gatvėje lietuviškais vardais, kaip Nemunas, Gintaras, Žemaitija, Ramunė, Tulpė, Marginiai, Andrijauskas pasivadinusios užeigos, restoranai, kitos prekybos. Žodžiu, Lithuanian Plaza Ct. galima pavadinti gyvu lietuvišku rajonu, kur vyksta pramogos, kur praleidžiama poilsio valandos, kur iš visur žmonės suvažiuoja apsipirkti.

Taigi vieta tokiam festivaliui labai tinka.

Festivaliui ruošti sudarytas specialus lietuvių komitetas, į kurį įeina visuomenininkai, prekybininkai, na, žinoma, ir mažesni politikieriai.

Šių metų festivalyje numatoma ir kultūrinės programos, kurios atliekamos specialiai įrengtose scenose kryžminėse gatvėse. Bus uždarytas bet koks automobilių pravažiavimas. Galės judėti tik pėstieji.

Tą dieną čia vyko įvairi gatvės prekyba. Jau ruošiami prekystaliai, kuriais naudosis įvairios organizacijos, prekybininkai ir pavieniai asmenys.

Praėjusių metų festivalį, manau, prisimena kai kurie ir Australijos lietuviai, tuo metu viešėję Čikagoje.

Dar tenka pridėti, kad Čikagoje jau pati vasara. Kartais karštoka. Temperatūra iki 90° R. Nestokojame lietaus. O didmiestyje, be abejo, sunkokai alsuojame nuo taršos, kuri vis sunkiai pareigūnų apvaldoma. Šiaip Čikagos lietuviai jau veržiasi į gamtą, gegužines arba skuba į vasaros atostogas.

Minint...

Atkelta iš psl. 4

of the freedom of the Baltic States. He died as a protest against the violations of the basic human rights. That man is buried in a grave which just has a number. His simple funeral was attended by his wife, one friend and 25 KGB.

I want to say, as far as I am concerned, the double standards of the western press do no credit in this issue. Dr Juri Kukk's name has been mentioned only to my knowledge in a small reference in one of the London papers. I intend to work to the utmost of my ability to make it known that Juri Kukk's is as well known by the end of this year as the press has made the name of Bobby Sands.

Ladies and gentlemen, whether he be a Kukk, whether it be any of the great martyrs' names we know or the thousands whose names we do not know and shall never know, let us tonight in the comfort of Australia and a free and democratic society, commit ourselves to fight in this cause.

I believe we have made ground over the last few years; I believe the Soviet Union will not be able to withstand the pressure of world opinion... not only just because of one anniversary such as today but every day of the year.

I am proud you are prepared to permit me to be a small participant in one of the great freedom causes of the history of the world. The liberation of the Baltic States and their return to the rightful and democratic freedom and basic human rights.

Pagerbtas Dr. J. Balys

KONGRESO BIBLIOTEKA PAGERBĖ DR. JONĄ BALĮ

"Library of Congress Information Bulletin (1981 m. kovo 15 d., 20 nr.) praneša, kad vyresnysis bibliotekininkas ir Pabaltijo srities specialistas Europos skyriuje, dr. Jonas Balys, apdovanotas JAV federalinės tarnybos 25 metų žyminiu.

Ilgesniame aprašyme pažymėta, kad Lietuvoje gimęs Jonas Balys etnologijos daktaro laipsnį įsigijo 1933 m. Vienos universitete, paskiau Helsinkyje studijavo tautosaką, o vėliau Lietuvoje vadovavo Lietuvių tautosakos archyvui. Jis taipgi vadovavo Lietuvos Mokslo akademijos Etnologijos institutui ir profesoriavo Vilniaus universiteto Etnikos skyriuje. Karui besibaigiant, jis dirbo vokiečių liaudies dainų archyve Freiburge ir po to profesoriavo Baltijos universitete Hamburge. Amerikoje Dr. Balys dėstė rytinės Europos studijų srityje Indianos universitete 1948 - 1952 m. Galop suminėti jo paskiausieji 1977 - 1979 m. leidiniai. Dabar Kongreso Biblioteka spausdija jo "Lithuanian periodicals in American libraries" (bibliografija).

Dar galima pridėti, kad Dr. Balys redagavo Lituanistikos Instituto leidinius ir 10 metų redagavo žurnalą "Naująją Viltį". Jau treti metai jisai yra VLIKo Valdybos vicepirmininkas informacijos - spaudos reikalais ir redaguoja VLIKo leidžiamus ELTOS biuletenius lietuvių ir anglų kalbomis.

K. Jurgėla - ELTA)

Mokslininkai nori pagaminti tokius robotus erdvių tyrinėjimui, kurie gali būti nunešti į kitas planetas ar net tolimas žvaigždes, kur jie galėtų, nepaveikti nei temperatūros, nei radiacijos nei kitokių sąlygų, tyrinėjimus pravesti ir rezultatus persiųsti į žemę.

Lunatikai

Tikėjimas mėnuliu labai labai senas. Mūsų prabočių močiutė tik tęsė senąjį tikėjimą ir sėjo sėklą su jaunu mėnesiu, o persodino pilnačiu. Duona delčioj, t.y. mėnuliui dylant kepta labai neskalsi. Ir jokiu, bet jokiu būdu perekšlės vištos netupdysi ant kiaušinių delčioj. Dylantis mėnulis nebuvo įtraukiamas į darbus ir žmonių gyvenime nedalyvavo, arba negatyviai; "Ar tik ne delčioj gimęs, kad toks netikęs?" — sakydavo nevykėliui. O tamsus, neišlavintas ir neišlavinamas žmogus tikrai turėjo būti gimęs tamsios be mėnulio nakties viduryje ir toks jau liks amžinai.

Pilnatis, ai tas pilnatis, jis ne vien įsimylėjusiems šypso. Žinia, jis juos pažįsta geriausia, žino, ką jie pergyvena ir nuoširdžiai atjaučia. Juk jis pats, pagal seną lietuvių legendą, būdamas Saulužės vyru, naktį po dangų besibastydamas Aušrinę įsimylėjo. Žinoma, reikėtų jį suprasti; tarp šitiek milijonų gražuolių žvaigždžių per naktį nieko neveikiant ne vienos neįsimylėti, jokia jėga, net ir dieviška - neįmanoma. Sunki jo bausmė - niekad nesusitikti Aušrinės — Vakarinės. Gal dėlto mes taip daug atleidžiame savotiškiems žmonėms jų savotiškus veiksmus. Ypač dzūkai įvairioms keistenybėms turi aiškų atsakymą: — Dzievaičio apkerėtas. Karštų kraštų karšto kraujo tautose mėnulio pilnaties burtai priapžinti įstatymo ir žudikui bausmė yra labai švelni, jeigu tai įvyko pilnatyje.

Ak, juk ne vien duonos kepime, ar viščiukų perėjime mėnulis dalyvauja. Jaunavedžiams buvo patariama, jeigu pirmo vaiko nori berniuko, tai: "lauk mėnulio pilnaties ir pakabink kepalušą", o dėl mergaitės - "užrišk skarelę". Kadangi neaišku, kur tą "kepalušą" ar skarelę kabinti - ant mėnulio, ant sienos ar ant savęs, taip iki šiol dar vis nežinia, kas gims. Tiesa, gali dar ir velniukas gimti, arba aitvaras, jeigu mėnulio pilnatyje išėjęs į kiemą ko ne į akis mėnuliui šlapinsies ir grįžęs tučtuojau dalyvausi šeimos daugėjimo veiksme. Mūsų tautosaka viena iš ne daugelio, kurioje šalia religingos pagarbos randi ir jumoro.

Mėnulio galia didelė ir sena visose pasaulio tautose. Kiniečių kalendorius ir šiandien yra pagrįstas mėnulio ciklu ir jis pradėtas, kiek istorija žino apie 2600 metų prieš Kristų. Senovės laikais buvo tikima, jog visos istorijos epochos vienaip ar kitaip priklausė nuo dangaus planetų. Kiniečiai turi legendą apie baltą kiškį gyvenantį mėnulyje, stovintį po Cassia medžiu ir spaudžiantį gyvybės eleksyrą.

Mithraizmas laikė sielą ateinant į žemę iš dangaus ir toje kelionėje įvairiose planetose lyg stotyse sustojant ir preimant tų planetų ypatybes. Žmogui mirus siela vėl per tas pačias planetas grįžta ir numeta atgal gautas tų plantų ydas. Mėnuliui priskiriama asmenybės defektai.

Hindusai galvoja, kad mėnulis tvarko intelektą, bet vakarų astrolgai ginčija, jog jis valdo sveikatą, aistrą ir kitus jausmus. Jie sako, kad mėnulis yra moteriškos lyties, nes sujungtas su vandeniu, vaikais, virškinimu ir menstruacija. Mėnulis anksčiau plačiai buvo naudojamas medicinoje ir burtuose. Nė joks save gerbiantis raganius (witch-doctor) nė piršto nejudina tuščiu, be mėnulio laiku. Mėnulio įtaka buvo rekomenduojama meilės reikaluose, vagystėse, tapti nematomu, kelionėse vandenimis ir net prikėlime iš numirusių. Mėnulio metalas esas sidabras. O juk ir mes gerai žinome iš mūsų tautosakos, kad sidabru galima velnią nušauti. Sidabrinis pinigas čigonės delne mėnulio pilnaties laiku garantuodavo visų svajonių išsipildymą.

Babiloniečiai garbino Saulę, Mėnulį ir Venus kaip dievus. Enuma Anu Enlil tabuletai yra rinkinys įvairių dangaus ženklų ir lėmimų dar iš pirmosios dinastijos. Ypač atžymėti mėnulio užtemimai, mėnulio formos ir ketvirtainiai. Šviesos ratas aplink mėnulį buvo laikomas labai svarbiu žymeniu oro atmainose.

Žydų visas religinis ir net ekonominis gyvenimas remiasi mėnuliu ir žvaigždėmis. Jų šventės prasideda ir baigiasi tam tikromis mėnulio fazėmis. Bendrai žydai labai prietaringi ne vien tikėjime mėnuliu, bet ir kituose burtuose ir mistikoj.

Kas suskaičiuos visus pasaulio poetus, muzikus ir tapytojus, kuriems mėnulis buvo patronas, inspiratorius ir modelis? Kiek dainų, kiek sonatų, kiek meilės scenų?.. Tuo pačiu mėnulis buvo ir tebėra liudytoju daugelio nusivylimų. Kai kurie nusikaltimai gauna mėnulio vardą, kaip nakčia pabėgę ir neatsilyginę vadinasi padarę "moonlightflip". O kiek Amerikos milijonierių tapo turtingi tik "Moonshine" degtinės dėka alkoholio draudimo laikais.

Pirmam astronautui iškėlus koją mėnulyje, atrodė, kad mėnulio romantika ir garbinimas turėjo sumažėti. Anaiptol - lunatikų eilės auga net vien moterų žurnalų skaitytojų tarpe. Mokslininkai vis dažniau atranda "netikėtų mokslinių atradimų" surištų su mėnulio fazėmis. Kartais vandens ir žvejybos departamentai išleidžia aplinkraščius, jog tokios ten žuvys pradeda neršti tučtuojau po pilnaties ir po aukščiausios potvynio bangos. Kvaila, neišmokslinta žuvis žino kada mėnulio pilnatis ir aukščiausioji banga be jokių mokslinių efemerijų. Tai reikšia, jog ir gyvuliams mėnulis turi daug įtakos. Dar niekas tikrai nesužinojo ko šuo liūdnai kaukia pilnatyje žiūrėdamas į mėnulį.

Ne, nesumindė romantikos astronauto batas, nė ta įsmeigta amerikonų vėliava, greičiausia nenuvijo kiniečių kiškučio iš po Cassia medžio. Mūsų pono Tvardausko vėlė ten gal tebevaikštinėja kelio atgal į žemę ieškodama. Mano tautos Dzievaičio burtai stiprūs. Aną vakarą pilnatyje sėdėjova abu su senuku lauke, mėnulio sidabru aplieti ir tylėjova. Buvo tai malda, meditacija ar tik senieji Dzievaičio kerai atnešę malonų jausmą?

"Naktis be mėnulio, tai širdis be meilės"... — atklysta dainos žodžiai iš tolimos praeities ir tai sukelia nebe romantišką klausimą: — Kas būtų be mėnulio?

O. Areimaitė

Lietuva sovietinėj statistikoj

Sov. S-goj irgi pravedami reguliarūs gyventojų surašymai. Laikotarpy tarp dviejų paskutinių surašymų, nuo 1970 m. iki 1979 m. sausio 17 d., per 9 metus Sov. S-gos gyventojų skaičius pakilo nuo 241.720.000 iki 262.400.000, t.y. priaugo 20.7 mil. arba 8.6%. Tad Sov. S-ga pralenkė JAV, kur 1979 m. buvo 220 mil. gyventojų.

Pagal sovietinę statistiką Lietuvoje apskritais skaičiais (skaičiai virš 500 pakeliami iki 1000 ir mažiau kaip 500 visai atmetami) 1979 m. buvo 3.398.000 gyventojų (1970 m. buvę 3.128.000). Miestuose gyvenę 2.062.000 (1970: 1.558.000) arba 61% (1970: 50,2%) ir kaimuose 1.336.000 (1970: 1.561.000) arba 39% (1970: 49.8%). Kaip matome, kaimo gyventojų labai sumažėjo.

Pagal tautybę lietuvių visoj Sov. S-goj 1979 m. buvę 2.851.000 (1970: 2.665.000). Beje, sovietinė statistika įvairuoja: kitur randame, kad Lietuvoje 1979 m. gyventojų buvę 3.392.000, o 1970 m. visoj Sov. S-goj lietuvių buvę tik 2.608.223. Nežinia, kuriuos skaičius laikyti teisingesniais. Pačioje Lietuvoje 1979 m. gyvenę 2.712.000 lietuvių (1970: 2.507.000), tad per 9 metus padidėjo 205.000. Prieauglio nuošimtis yra labai mažas, metams tik 0.88 (1970:1.4). Latvių - 0.02 ir estų - 0.27, tad dar mažiau. Kitose "brolišk os e respublikose" 1979 m. lietuvių buvę 139.000 (1970:158.000). Tad galima manyti, kad tarp 1970 - 79 m. sugrįžo į Lietuvą 19.000 žmonių.

Pagal tautybę 1979 m. Lietuvos gyventojai buvo pagal nuošimtį taip pasiskirstę:

lietuviai - 80% (1970: 80.1%)
rusai - 8.9% (1970: 8.6%)
Lenkai - 7.3% (1970: 7.7%)
Gudai - 1.7% (1970: 1.5%)
ukrainiečiai - 0.9% (1970: 0.8%)
žydai - 0.4% (1970: 0.8%)
kiti - 0.8% (1970: 0.5%)

Kaip matome, lietuviai savo krašte dar sudaro gana didelį nuošimtį - 80% (latviai - 53.7%, estai - 64.7%, o armėnai net 89.7%). Rusų, gudų, ukrainiečių bei kitų (iš "brolišk ų respublikų"?) nuošimtis nežymiai tepadidėjo, tuo tarpu lenkų ir žydų sumažėjo: lenkai gal "sulietuvėjo", o žydai išemigravo.

Sovietų statistikai yra būdingas "antrosios kalbos" mokėjimas. Kai 1970 m. statistikoj paduota, kad 997.000 lietuvių mokėję rusiškai ir 956.000 lietuvių arba 35.9% rusų kalbą laikę savo "antrąja kalba", tai pastarasis skaičius 1979 m. padidėjęs iki 1.485.000 arba 52.1%. Žinoma, kad rusų kalbos mokėjimas brukamas visais būdais: kas tik lanko mokyklą, turi daugiau mažiau pramokti rusiškai. Tačiau mums pavojinga yra tendencija rusų kalbą laikyti kaip "antrąją prigimtą kalbą". Kai laisvai rusiškai mokančių nuošimtis perviršys 50%, tai galės sakyti, kad dauguma gerai moka rusiškai, todėl lietuvių ar kuri kita savo tautybės kalba nebereikalinga viešajame gyvenime.

Dar įdomu, kad Karaliaučiaus krašte 1979 m. rasta 807.000 gyventojų (miestuose - 77% ir kaimuose - 23%), o 1970 m. jų ten buvo tik 732.000. Matome, kad kolonizacija vyksta toliau, bet kaimai yra pustuščiai ir kadaise ten labai kultyvuota žemė dabar dirvonuoja . Lietuviais 1979 m. ten užsirašė tik 19.000 (1979: 23,000).

ELTA

Adelaidinės pabiros

Adelaidiškius "užpuolė" slogos. Net ir klebonas A. Spurgis grįžęs iš kelionės jos neišvengė. Jis jau antra savaitė serga, bet tikimės, kad netrukus pasitaisys ir vėlei grįš į savo pareigas.

Vykę šiuo metu parengimai daugelį atbaidė; vieni kankinami slogų, kiti šalto ir lietingo oro prisilaikė namuose.

—

Sporto klubo suruoštas vardinių balius sutraukė daug žmonių. Balius vyko birželio 20 d. Lietuvių Namuose. Baliuje dalyvavo ir svečiai: Čikagos tautinių šokių ansamblio Grandies šokėjai. Sukosi ir vietoje trepsėjo poros ir pavieniai šokėjai (disco ...) o norintieji pasišnekučiuoti turėjo apleisti salę, nes muzika savo griausmingumu nuslopino visus kitus garsus. Atrodo, kad jaunimas su savo "muzika" išprašys senimą iš savo pasilinksminimų.

— Mes to ir norime, — atsakė vienas be barzdos jaunuolis.

—

Adelaidės ateitininkai kas metai suruošia literatūros vakarą. Šiais metais toks vakaras įvyko liepos 4 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šaltas ir lietingas oras atbaidė daugelį ir žodžio menininkai savo kūrybą skaitė 40-čiai "ištikimųjų" lietuviško žodžio mylėtojų būreliui.

Su savo kūryba (poezija) debutavo Saulius Kubilius, kuris šiuo metu atostogauja Adelaidėje.

—

Parapijos Tarybos ir Kat. Mot. Draugijos pastangomis suruoštas klebono A. Spurgio sutikimas ir kun. P. Martuzo išleidimas - padėkojimas, įvyko birželio 27 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Klebonas papasakojo įspūdžius iš kelionės; daugiausia laiko teko praleisti posėdžiaujant Romoje, kur vyko Marijonų kongregacijos suvažiavimas; vėliau aplankė gimines JAV ir džiaugiasi laimingai, nors ir su sloga, grįžęs Adelaidėn.

Vaišių pravedėjas Pr. Pusdešris užsiminė, ar kartais kun. P. Martuzas nepasiliktų Adelaidėje "su visam". Savo žodyje, dėkodamas už pagelbą ir šiltą priėmimą, kun. P. Martuzas atsiprašė, kad šiandien atsakymo negalįs duoti; viskas esą Dievo rankoje.

—

Adelaidės choras Lituania buvo pakviestas koncertui Melbourne. Po ilgų svarstymų nutarta išvyką atidėti patogesniam laikui. Patarlė sako: "Ką gali padaryti šiandien, neatidėk rytojui!".

—

Žmogus ir vėžys yra du gyviai, kurie nuo karščio ir gėdos parausta.

Vibaltis

MOTERŲ VEIKLOJ

SODYBIEČIAI DALYVAUJA MENO IR RANKŲ DARBŲ FESTIVALYJE

Jau penki metai mūsų Sodybos Engadine gyventojai, kartu su daugeliu vietinių organizacijų, kviečiami į Sutherland Savivaldybės rengiamą tradicinį pensionierių - senimo meno ir rankdarbių festivalį. Paskutinis įvyko liepos 14, 15 ir 16 d.d. Civic Centre Sutherland.

Antradienį nuo ankstyvo ryto Sodybos seniūnas, sodybietės bei Moterų Draugijos pirmininkė, sekretorė ir patikėtinės stojo darban dekoruoti Sodybos parodėlės. Festivalį oficialiai atidarė 11 val. Sutherland Shire prezidentas, lydimas gabaus organizatoriaus ir Welfare Officer Ted Brooker, Roger Bush iš radio 2 CH ir kitų kviestinių svečių, kurie vėliau aplankė visas pavienes parodėles bei premijuotus meno ir rankų darbus atskiroje salėje, kurių buvo gana apstu. Praeinanti publika - virš 7000 per 3 dienas domėjosi mūsų sodybiečių meniškais sugebėjimais - išdėstyta ant lino audinių - margos pagalvėlės, įvairūs mezginiai, megstas vakarinis apsiaustas, kambarinės kurpaitės, dekoratyvinės lėlės, rafia rankinukai, macrame ir pan. Dauguma vietinių australų jau žino mūsų sodybą ir eilę metų žavisi mūsų rankdarbiais.

Sutherland Savivaldybės ir jų energingo organizatoriaus - Welfare Officer Ted Brooker pastangomis senimas ne tik turėjo progos per 3 dienas išstatyti savo meno bei rankų darbus, bet ir susitikti savo bičiulius, pabendrauti, būti pagerbtiems ir palinksmintiems, taip pat pasigėrėti kitų meniškais atsiekimais. Vietinių mokyklų jaunimo chorai, europietiški, tradiciniai ir australų šokiai, madų paradas, variete programa, senimas scenoje ir salėje linksmai dainavo anų laikų dainas. Trečią dieną pietų metu profesionalai dainininkai bei muzikantai, gabus akordeonistas bei jumoristai linksmino visus, o vienam laimingam kliuvo loterijos laimikis - dviem asmenims vienai savaitei nemokamų atostogų Coolangatta. Sodybos parodėlės didelė dekoruota lėlė laimėjo No. B—75 (sodybos gyventojas, kuris vėl ją dovanojo Sodybos sekančiam pobūviui - ačiū). Smagu, kad mūsų draugijos narės iš toliau aplankė parodėlę ir praturtino pajamas.

Atkreipiame dėmesį, kad Sutherland Savivaldybė skatina labdaros organizacijas pasireikšti savo sugebėjimais mene ir rankdarbiuose, bet taip pat sudaro sąlygas papildyti pajamas išlaidoms padengti. Todėl būtų sveikintina, jei sodybietės per metus paruoštų premijavimui, dekoravimui, bet taip pat ir mažesnių meno ir rankdarbių pardavimui. Taip pat kviečiame Moterų Draugijos nares ateiti į talką.

Visoms rengėjoms, sodybietėms, Moterų Draugijos pirmininkei, sekretorei, patikėtinėms ir visoms, prisidėjusioms reprezentacijai bei exponatais, taip pat mūsų energingam seniūnui ir visoms aplankiusioms parodėlę - didelis ačiū. Iki pasimatymo sekančiais metais.

Moterų Draugijos narė

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas p. Redaktoriau,
Mūsų Pastogės Nr. 25
29.6.81 Adel. Liet. Žiniose "Pas mus ir kitur" nepasirašytoje korespondencijoje yra klaidingai pranešta, kad A.L.B. Moterų Sekcijos veikla yra baigta. Tai yra netiesa, jos veikla yra toji pati ir tęsiasi toliau.

Moterų Sekcijos tikslas nėra įsigyti savo nuosavybės, bet stengtis ateityje padėti plačiau mūsų senstančiai lietuvių kartai.

A.L.B. Moterų Sekcijos
Valdyba

ŠACHMATAI

Veda V. Augustinavičius

ŠACHMATŲ TITULAS POLITIKOS KATILE

Vėliausiame pasaulio šachmatų Federacijos biuletenyje įregistruota 173 šachmatininkai, turį didmeisterio vardą. Didmeisterių ir tarptautinių meisterių pajėgumą apskaičiuoja kompiuteriais pagal gautus davinius iš turnyrų. Ne vien šachmatuose, bet ir kitose sporto šakose įvesta taškų sistema atrenkant pirmaujančius. Štai, lietuvis lauko teniso žaidėjas Vitas Gerulaitis, pastaruoju metu pradęs savo turėtą formą, atsidūrė šešioliktoje vietoje, o vienu metu jis buvo trečiasis tarp pasaulio didžiųjų.

Grįžtant prie šachmatų, pravartu perskaityti pirmųjų dešimties geriausių didmeisterių sąrašą. Pirmoje vietoje dabartinis pasaulio šachmatų čempionas A. Karpov, turįs taškais įvertinimą 2700. Antroje vietoje kandidatas į pasaulio čempionus V. Korčnoj - 2695. Toliau seka: R. Huebner - 2640, G. Karpov - 2630, B. Spassky - 2630, J. Tilmman - 2630, L. Poertiš - 2620, A. Bieliavsky - 2615, H. Mecking - 2615, B. Larson - 2610. Iš jų penki yra rusai.

ŠACHMATŲ TITULAS POLITIKOS KATILE

Šiais metais pasaulio šachmatų čempionato varžybose pasikartoja praeities istorija, kas vyko 1978 m. V. Karpovui apginant titulą prieš Korčnoj. Skirtumas tas, kad pasaulio šachmatų Federacijos prezidentas F. Olafsson, pats būdamas šachmatų didmeisteris, pareiškė, kad jo pareiga pravesti žaidimus abiem šachmatininkam turint normalias sąlygas. Tas sąlygas galima atsiekti tik tada, kai Rusija išleis V. Korčnoj žmoną ir sūnų pas Vakaruose gyvenantį vyrą ir tėvą. Žaidėjas dėl pasaulinio titulo neturėtų turėti nuolatinio rūpesčio dėl savo šeimos likimo. V. Korčnoj sūnus buvo dvejus metus išlaikytas sovietų kalėjime, kaltintas venęs karinės tarnybos. V. Korčnoj pareiškimu tai esąs sovietų sąmokslas jį moraliai paveikti prieš būsimus čempionato žaidimus.

Olafsson neseniai lankėsi Maskvoje ir savo pageidavimus dėl V. Korčnoj šeimos perdavė Kremliaus vadovybei ir tuo pačiu varžybų laiką perkėlė iš rugpiūčio į spalio mėn.

***

Birželio 6 d. Maskvos šachmatų klube įvyko šachmatų turnyro dovanų įteikimas, kurio metu šachmatų vadovams ir komunistų partijai priklausantiems šachmatininkams pasidarė raudoni veidai, kai kylanti šachmatų žvaigždė Boris Gulko pareiškė, kad jis esąs parašęs viešą laišką Rusijos šachmatininkų federacijai išreikšdamas nepasitenkinimą vyriausybei neišleidžiant V. Korčnoj šeimos į Vakarus. Salėje po B. Gulko pareiškimo pasigirdo balsų — "Tai politika!"

Vėliau daugumas dalyvių pasveikino B. Gulko jam pritardami.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS
Funerals of Distinction
17 RAILWAY PDE.
FAIRFIELD, N.S.W.
Tel. 724 5408 Veikia 24 valandas per parą

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

Krepšinis Adelaidėje

ADELAIDE — NORWOOD
87:68 (42:31)

Lietuvių - latvių vyrų krepšinio komanda, kuri žaidžia Pietų Australijos aukščiausioje District lygoje gausiom pergalėm nepasižymi, tačiau šiose rungtynėse prieš "tradicinius" varžovus pademonstravo gražų krepšinį ir buvo verti pergalės. Šios sezono pradžioje komandos sąstatas žymiai pasikeitė, nes dėl tarnybos į Perthą išvyko vienas pagrindinių žaidėjų latvis Peteris Vitols, o į Brisbanę, dėl tos pačios priežasties M. Strazds. Tad dabar komandoje žaidžia 3 lietuviai: Petras Urnevičius, Algis Vieraitis ir John Ignatavičius, 3 australai, 2 latviai ir du amerikiečiai, tai komandos treneris Ken Edick ir kaip dabar labai madoje, juodis iš Pensylvenijos Tony "Silk" Wilkerson. Abu amerikiečiai labai aukštos klasės krepšininkai, o T. Wilkerson pirmauja rezultatyviausių krepšininkų sąraše. Jis taip pat ir aukščiausias (6'5") komandoje. Ūgis, tai didžiausias trūkumas, nes šiaip komandoje, bent iš lietuvių pusės matosi daug žadančio krepšinio prieauglio.

Dabar, grįžtant prie rungtynių prieš Norwood, tai lietuvių - latvių krepšininkai iniciatyvą perėmė jau rungtynių pradžioje ir nežiūrint varžovų ūgio pranašumo kėlinio pabaigoje įgijo 9 taškų persvarą. Pabaltiečiai žaidė pranašiau ir antrame kėlinyje ir pirmavo net 21 taškų persvaroje, tačiau užteko tik truputi atsipalaiduoti - Norwoodo krepšininkai rezultą sušvelnino iki 3 taškų. Varžovų gretose neuždengiamai sužaidė "importas" iš Lenkijos aukštaūgis A. Piotrowski ir žaidžiantis treneris J. Wood, o mūsų komandoje, 5 minutes prieš rungtynių pabaigą, dėl 5 pražangų aikštę apleisti turėjo T. Wilkerson. Vis dėlto mūsų prieauglis nepalūžo, bet atvirkščiai rungtynių pabaigoje sužaidė kovingai ir pademonstravo gražų krepšinį ir taiklius metimus ir rungtynes laimėjo net 19 taškų persvaroje. Mūsiškiams taškus pelnė: T. Wilkerson 35, P. Urnevičius 14, S. Landon 7, J. Ignatavičius 6, K. Edick 6, G. Schaedel 6, A. Vieraitis 5, U. Bruns 4, V. Jankevics 4.

ADELAIDE — NORWOOD
77:66 (45:27)

Prieš vyrų rungtynes jėgas išbandė tų pačių klubų moterų District lygos moterų krepšinio komandos. Ir čia pranašiau pasirodė pabaltiečių krepšininkės, kurioms daugiausiai taškų pelnė Ilza Blicavs-Nagy 25 bei L. Fullston 23.

Šiuo metu lietuvaičių krepšininkių moterų komandoje nėra, nes Regina Rupinskaitė neseniai persikėlė gyventi į Tasmaniją, o Virginija Juciūtė dar vis nežaidžia dėl sužeistos kojos.

ADELAIDE —
AUSTRALIAN SPORTS
INSTITUTE 86:85

Prieš savaitę Adelaidėje gastroliavo Canberros sporto instituto krepšininkai, kurių gretose žaidžia Hobarto "Perkūno" ir Australijos lietuvių rinktinės krepšininkas Brennan Stanwix. Po labai įtemptų rungtynių lietuvių - latvių krepšininkai iškovojo vieno taško pergalę.

Šia proga norėtusi pasidžiaugti, kad šiuo metu turime daug žadančių jaunų krepšininkų. Prie čia jau paminėtų krepšininkų galima prijungti melburniškį Eddy Ragauską, bei geelongiškius Eddi Kardą, Alex Wiasak, Petrą Šutą, Dovydą Šutą, kurie ir sudarys Australijos lietuvių krepšinio rinktinę Čikagos žaidynėse 1983 metais. Be čia jau paminėtų, visuose klubuose matosi gražus krepšinio prieauglis tiek berniukų, tiek ir mergaičių grupėse, tad šis sportas pranašauja mums labai giedrą rytojų...

R.S.

Skelbimas

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJŲ GARSINIMAS

Dievo Karalystė

Kuomet jau šetonas bus surištas ir piktas suvaržytas ir išviršinės pagundos pašalintos, liuosasis laikas, pagarbintai bažnyčiai vadovaujant, bus praleistas tyrinėjant gamtą ir gamtos Dievą ir Jo garbingąsias ypatybes: Jo išmintį, teisingumą, meilę ir galybę; ir tokių dalykų tyrinėjimas bus [illegible] įdomus ir interesingas. Tai darydami žmonės pradės džiūgaudami grįžti į žmoginį tobulumą, nes tai yra jų vargo ir ištyrimų tikslas. Taip pat reikia atsiminti faktą, kad naujoji valdžia rūpinsis ne vien didesniais savo pavaldinių reikalais, bet taip pat ir mažiausiais dalykėliais. Tai bus "pavyzdinga valdžia" pilniausioje to žodžio prasmėje.

Galime spręsti kad kaikurie manys, kad Kristaus Karalystė bus autokratiška valdžia pasaulyje, kokios žmonės dar neturėjo, ir kad jų gyvybės, nuosavybė ir visokie reikalai bus Karaliaus rankose, be jokio atšaukimo. Vienok taip nebus, nes mes turime tikriausių ir pilnai įtikrinančių įrodymų, kad kiekvienas tos Karalystės nusistatymas ir patvarkymas yra skirtas jos pavaldinių naudai. Šitos tarpininkaujančios karalystės Karalius juk taip mylėjo savo pavaduotinius, kuriems Jis viešpataus, kad atidavė savo gyvybę už juos kaip atpirkimo kainą, taip užtikrindamas kiekvienam asmenišką progą pasirodyti vertais arba nevertais amžinojo gyvenimo; ir visas Jo Tūkstantmetinio karaliavimo tikslas yra gelbėti žmonėms išlaikyti ištyrimą. Ką gi daugiau galima reikalauti? Būdamas Atpirkėjas Jis juk turi teisę kontroliuoti visa, ką jis nupirko savo krauju. Todėl visi, kurie įvertina tokią Jo parodytą meilę, — jei jiems būtų duota proga balsuoti — tačiau taip nebus daroma, pavės jam visą valdžią ir viešpatavimą ir sutiks su Jo teisingos valios reikalavimais.

Bus daugiau

Mylį tiesą literatūros gausite veltui. Rašykite:
P. Bačinskas, 16 Burlington St., Holland Park, Qld. 4121

SPORTAS

KOVO VAKARAS

Liepos 18 d. Sydnejaus Liet. Klube žmonių buvo stebėtinai daug. Tą vakarą apatinėje salėje vyko grandiozinis sporto klubo Kovo metinis balius, viršutinėje salėje lenkų gausus parengimas, taip, kad klube tą vakarą vyko tokia žmonių maišatis, kaip niekad.

Pasigėrėtinas buvo Kovo metinis balius. Savo iškilmingumu, puošnumu bei dalyvių gausa toli prašoka visus kitus metinius Sydnejaus lietuvių parengimus. Visas vakaras vyko prancūziškame stiliuje: salė išpuošta prancūziška apranga, o taip pat ir programa buvo prancūziško skonio, tarsi iš "Moulin Rouge". Net ir sienos išpuoštos plakatais pagal garsųjį prancūzų dailininką Toulouse-Lautrec. Žodžiu, baliui pasiruošimas buvo rūpestingas ir įspūdingas. Tad nenuostabu, kad parengimas sutraukė tiek daug dalyvių (buvo netoli 400) ir jis pilnai pasiteisino.

Namie ir svetur

NEWCASTLE

STASIUI BUTKUI 60 m.

Gimęs Palangoje 1921 m. gegužės 27 d. Stasys Butkus mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje Palangoje ir šią gimnaziją baigęs 1939 m. įstojo į Lietuvos Karo Mokyklą Kaune, kuri rusų okupacijos metu buvo perkelta į Vilnių.

Karo eigoje likviduojant L.V.R. buvo areštuotas ir patalpintas į Stutthofo koncentracijos stovyklą, iš kur jam pavyko pabėgti. Karui pasibaigus iš anglų zonos okupacinės valdžios kaipo buvęs koncentracijos lagerio kalinys gavo stipendiją ir studijavo mediciną Christian Albrecht universitete, Kiel, o 1949 m. atvykęs į Australiją įsikūrė Newcastelyje. Atlikę nustatytą 2 metų darbo kontraktą geležies fabrikuose, Newcastelyje gavo darbą Ncle psichiatrinėje ligoninėje. Čia dirbdamas tobulinosi psichiatrinės medicinos srityje lankydamas kursus ir įsigijo registracijai kvalifikacijas. Šioje ligoninėje nuolatiniai dirbdamas sulaukė 60 metų ir išėjo pensijon.

Organizuojant A.L.B. Apylinkę Newcastelyje buvo išrinktas į pirmąją šios Apylinkės Valdybą. Visą laiką gyvendamas Newcastelyje jau 1959 metais įsigijo J.P. (Justice of Piece) statusą ir per tai dažnai gali padėti vietiniams lietuviams tvarkant įvairius juridinius reikalus. Jau ilgus metus dalyvaudamas Ncle Diskusijų Klube pasirodo savo geromis paskaitomis iš savo profesijos.

Savo 60 metų sukaktį atšventė Stockton Surf Life Safers paviljone kur dalyvavo visi Diskusijų Klubo nariai su šeimomis, daug estų ir Stasio buvusių bendradarbių ir šiaip jau ilgamečių draugų.

Visada malonus ir draugiškas Stasys ir jo estų kilmės žmona Meedy yra įsijungę tiek į lietuvių, tiek į estų bendruomenių gyvenimą. Po kalbų - sveikinimų, kurias pasakė Z. Zakarauskienė D. Klubo vardu, Alf. Šernas visų Stasio draugų Newcastelyje ir kitur vardu, Karl Alt estų bendruomenės vardu ir ligoninės atstovas, nuskambėjo "ilgiausių metų" lietuvių, estų ir anglų kalbomis.

Stasys su žmona jau 1978 metais aplankė Estiją, Lietuvą ir kitus Vakarų Europos kraštus, bet sekančiais metais vėl numato kelionę į savo gimtines ir kitur po pasaulį.

Linkiu sveikatos, džiaugsmo ir laimės ir ilgų metų ateičiai tau, Stasy ir žmonai Meedy.

Alf. Šernas

"TRIO + 1"
KONCERTUOJA
VOKIEČIŲ KLUBE

Visų europiečių mėgiamas vokiečių klubas, Warners Bay, jau kelinti metai rengia įvairių tautybių koncertus, į kuriuos visada pakviečiama dalyvauti Ncle dainininkių grupė "Trio + 1". Ir šiais metais ši grupė koncertavo birželio pradžioje, kur taip pat pasirodė vokiečių ir italų chorai ir kitų tautybių solistai. Šio koncerto proga salė buvo pilna svečių.

ONOS IR BALIO
ZAKARAUSKŲ 50 m.
VEDYBINĖ SUKAKTIS

Nuo pat atvykimo į Australiją Ona ir Balys Zakarauskai su šeima gyveno Newcastelyje. Vaikams vedus jie pasijuto vieniši savo dideliuose namuose ir, nusipirkę namus kaiminystėje prie Onos sesers Jadvygos, šių metų pradžioje persikėlė į Bankstowną.

Liepos 11 d. trijų generacijų Zakarauskų šeimos suvažiavo į Onos ir Balio namus, Bankstowne, jų 50 metų vedybinės sukakties proga. Malonu pastebėti, kad Balio ir jo brolio Miko (jau mirusio Ncle) sūnūs ir dukros su šeimomis nuolat ir aktyviai dalyvauja mūsų bendruomenės kultūriniame gyvenime bei organizacinėje veikloje.

Ona ir Balys šeimą sukūrė ir gyveno Skaruliuose pro kur įvairios Lietuvos kariuomenės ginklų rūšys žygiuodavo iš Jonavos geležinkelio stoties į Gaižiūnų poligoną vasaros pratimams. Iš Onos pasakojimų susidaro įspudis kad ši vieta kariuomenės judėjimo rajone įskiepijo šioms šeimoms didelio patriotizmo.

Sveikatos ir laimės linkime Onai ir Baliui iš Newcastelio.

A.Š.

BRISBANĖJE

pavergtųjų tautų metinė demonstracija įvyko liepos 12 d., sekmadienį, 2 val. Susirinkome "ANZAC" aikštėje prie paminklo žuvusiems už laisvę. Išsirikiavus vėliavoms ir trimitui trimituojant vainikus prie paminklo sudėjus, orkestro lydimi, nužygiavome į miesto (buv. botanikos) sodą, kur vengrų kunigui atlikus invokaciją, kalbas pasakė lenkų, ukrainiečių, vietnamiečių ir estų atstovai ir, atskubėjęs iš golfo žaidynių australas, buv. parlamentaras. Po to orkestras davė koncertą.

Demonstracijoje gausiai dalyvavo vietnamiečiai, nedaug graikų, vengrų, po kelis lenkų, ukrainiečių, vos vienas kitas latvis ir estas ir apie dvidešimt lietuvių.

Gražiai atrodė tautiniuose apdaruose mūsų mokyklėlės vaikučiai ir moterys.

Televizijos ir radio stočių atstovai - reporteriai nepasirodė, mus ignoravo. Mat jie labai užimti atvykstančios N. Zelandijos-Pietų Afrikos futbolo (rugby) komandos propagandos reikalais.

Net ir du žymiausieji tarptautinės taikos, žodžio laisvės ir darbininkų gynimo apaštalai Georg George ir solicitorius Gormanas akių neparodė. O juk mūsų eisena buvo legali, lydima judėjimo policijos, ir šį kartą jokio pavojaus būti areštuotiems nebuvo, kaip yra jau atsitikę pakartotinai nelegalioms demonstracijoms.

Corindas Povilis

Liepos 19 d. Syd. Liet. Klube įvyko gana gausus Sydnejaus lietuvių žvejų klubo metinis susirinkimas, kur buvo aptarti jų specifiniai reikalai, išrinkta nauja valdyba ir gražiai pabendrauta. Tiesa, valdyba išrinkta senoji - p.p. Žitkauskas, Šaparienė, Kolbakas, Ad. Laukaitis ir K. Belkus.

Liepos 9 d. po kelionių į užjūrius namo į Sydney sugrįžo p.p. B. ir E. Kiveriai, kelias savaites praleidę ir Lietuvoje. Paklaustas, kaip sekėsi, Bronius tik nekantriai mostelėjo ranka - "visur gerai, bet namie geriausia".

* * *

Kas metai Sydnejaus Aušros tunto neužmiršta ir pinigine auka paremia p.p. K. ir N. Butkai — Funeral of Distinction Propr. Ltd.

Tunto vadovybė reiškia Jiems skautišką padėką už $ 150 auką.

Informacija

PAVERGTŲ TAUTŲ VAKARAS

Pavergtų Tautų savaitės baigimas įvyks šeštadienį, rugpiūčio 8 d., 7.30 val. Tai bus tarptautinis šokių vakaras, su tarptautine programa.

Programoje lietuvius puikiai atstovaus jaunosios "Sūkurio" dainininkės, priedo profesionalai akrobatai, cirko artistai, du broliai bulgarų tautybės.

Pavergtų Tautų komitetas taip pat kreipėsi į visas tautas po Pavergtų Tautų vėliava prisidėti bent po tris fantus šio vakaro loterijai. Iš lietuvių čia jau pirmauja verslininkas Pranas Sakalauskas, paskyręs vieną premiją $ 50 dolerių pinigais. Prašome atsiliepti ir kitus.

Įėjimas į šį vakarą, pagal naują tvarką mūsų klube bus su bilietais 2 doleriai asmeniui.

Prašome atvykti į šį vakarą su draugais, pasigėrėti programa ir pabendrauti su mūsų bendro likimo žmonėmis.

Dar norime priminti, kad Pavergtų Tautų Mišios per televiziją bus transliuojamos sekmadienį, rugpiūčio 2 d. nuo 10.30 ryto per Channel 9 iš Sydnejaus. Mišiose gieda Dainos choras vad. Br. Kiverio, vargonais palydės Dr. R. Zakarevičius, kun. P. Butkus lietuvių kapelionas ir lietuvių jaunimas skaitys maldas už Lietuvą.

A. Kramilius
Pavergtų Tautų Komiteto pirmininkas

EKUMENINĖS PAMALDOS MELBOURNE

Kaip ir pereitais metais taip ir šiemet, Pavergtų Tautų Savaitę pradėsime bendromis visų tautų ir tikybų pamaldomis St. Patricks katedroje East Melbourne, liepos 26 d. 3 val.

Melbourno Apyl. V-ba kviečia ir prašo visus tautiečius ir organizacijas kuo gausiausia dalyvauti. Organizacijos su vėliavomis, skautai, sportininkai uniformuoti, moterys pagal galimybę tautiniais rūbais.

Prašome rinktis 2.30 val. Procesija įžengs į katedrą tautybių alfabeto tvarka. Tikimės, kad ir šiemet, lietuviai pasirodys eisenoje taip pat kaip ir pereitais metais. Savo viešu dalyvavimu parodome Kremliaus vadams savo besąlyginę opoziciją.

Prašykime Aukščiausiojo palaimos, kad jis palengvintų visų pavergtųjų tautų buitį ir suteiktu joms laisvę būti NEPRIKLAUSOMOM.

Melbourno Apylinkės Valdyba

Gauta žinia, kad neseniai Lietuvoje mirė Elviros Belkienės sesuo, tad visą Belkų šeimą prislėgė liūdesio šešėlis. Sydnejiškiai p. E. Belkienę gerai pažįsta: ji ilgus metus dainavo Dainos chore, dažnai džiugino vietos lietuvius savo dainomis drauge su p. A. Storpirštiene įvairiuose didesniuose parengimuose. Užuojautos p. E. Belkienei.

MIRĖ KAROLIS REISONAS

Liepos 17 d. staiga sunkiai susirgęs Adelaidėje mirė architektas Karolis Reisonas, sulaukęs 87 metų. Liūdesy paliko žmona teisininkė ir kultūrininkė Elena, sūnus ir dukra su šeimomis. Plačiau apie velionį kitą kartą.

CARNIVALE '81

NSW vyriausybė skelbia kad Carnivale'81 visoje valstijoje įvyks nuo rugsėjo 12 iki rugsėjo 20 d. Tai plačiausios apimties vyriausybės remiamas festivalis, pravedamas bendru šūkiu — Karnivalas — visų australų suėjimas!

SVARBUS PRANEŠIMAS SYDNEJAUS MOTERIMS!

Mielos ponios,

rugpiūčio 16 d., sekmadienį, 1.30 val. Liet. Klube Bakstowne įvyks Sydney Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos visuotinis metinis susirinkimas šia darbotvarke: Susirinkimo atidarymas. Prezidiumo sudarymas. Mandatų komisijos sudarymas. Pereito metinio susirinkimo protokolo skaitymas. Pirmininkės pranešimas. Iždininkės pranešimas. Ligonių reikalų vedėjos pranešimas. Kontrolės komisijos pranešimas. Diskusijos dėl pranešimų. Naujos valdybos rinkimai. Klausimai ir sumanymai. Susirinkimo uždarymas.

Maloniai kviečiame kuoskaitlingiausiai dalyvauti. Visos naujos ir buvusios narės jauskite pareigą savo moterų susirinkime būti.

Valdyba

PRANEŠIMAS

Sydney Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos Valdyba visiems mūsų mieliems tautiečiams praneša kad rugpiūčio 23 d., sekm., 3 val. Lietuvių Klube Bankstowne vyksta Dr. Rūtos Kavaliauskaitės paskaita "Mityba" - nutrition. Kadangi daugeliui mums aktualu žinoti daugiau apie tinkamą maistą sveikatos atžvilgiu, vertėtų dalyvauti pasiklausyti.

Po paskaitos bendra kavutė. Lauksime visų.

Valdyba

Remiantis Klubo statuto 32 paragrafu metiniai klubo susirinkimai skirti Klubo Tarybos atskaitomybės priėmimui, vykdomų organų rinkimų paskelbimui ir Tarybos numatytiems reikalams svarstyti. Klubo nariai, ar narys, norį susirinkime iškelti ir svarstyti kokius nors Klubo klausimus, liečiančius Tarybą, privalo iki rugpiūčio 18 d. raštu paduoti sekretorei savo pasiūlymą, pasirašytą pasiūlytojo ir bent vieno rėmėjo, irgi klubo nario. Tada pasiūlymas bus įrašytas į narių susirinkimo darbotvarkę.

M.L.K. Taryba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE
16-18 East Terrace Bankstown Tel. 7081414

Šešt., rugpiūčio 1 d., 8 v.v.
ŠOKIAI grojant Klubo kapelai

Sekm., rugpiūčio 2 d. 3 val.
Visi maloniai kviečiami gausiai atsilankyti į tautinių šokių grupės

SŪKURIO POPIETĘ

Šešt., rugpiūčio 8 d., 7.30 val.

CAPTIVE NATIONS BALIUS

Įėjimas $ 2 asmeniui. Programoje Sūkurio mergaičių chorelis

Sekm., rugpiūčio 9 d. 3 val.
kviečiame visus atsilankyti į Skautų Židinio rengiamą

LITERATŪROS POPIETĘ

Sydnejaus Skautų Židinys, drauge su Akademinio Skautų Sąjūdžiu Sydnejaus Skyriumi, rugpiūčio 9 d., 3 val. popiet, Lietuvių Klube, Bankstowne savo veiklos 25-mečio paminėjimui, ruošia Literatūrinę Popietę, tema

Žodžiais gintaro pakrantėn

Kviečiame visus, besidominčius lietuvišku dailiuoju žodžiu, atliekamu židiniečių ir jų bičiulių.

Rengėjai

MELBOURNO LIETUVIŲ KLUBE

1) Kandidatų į Klubo Tarybą siūlymas.

Šiais metais trys Klubo nariai baigia savo kadenciją. Klubo Tarybos papildymui, nariai kviečiami siūlyti kandidatus iki rugpiūčio 18 d. Po tos datos kandidatų pasiūlymai nebus priimami. Kandidatams siūlyti blankų galima gauti pas baro vedėją p. Krikščiūną, arba pas Tarybos narius.

2) Adresų pakeitimas

Narys, pakeitęs adresą, privalo nedelsiant raštu pranešti Klubo sekretorei, arba tokį pranešimą įteikti baro vedėjui.

3) Nario mokestis

Taryba ragina visus narius nedelsiant užsimokėti nario mokestį už 1981 / 82 metus. Narių patogumui klubo iždininkas bus klube kiekvieną sekmadienį pietų metu, o baro vedėjas p. Krikščiūnas priima nario mokestį baro dienomis.

Mokant nario mokestį prašome pasitikrinti savo nario mokesčio stovį ir įsigyti prie metalinio klubo nario ženkliuko naują metinį atžymėjimą.

4) Metinio susirinkimo darbotvarkė

Visus tautiečius maloniai kviečiame praleisti

popietę su Sūkuriu

Lietuvių Klube Bankstowne
rugpiūčio 2 d., sekmadienį. Pradžia 3 val.
Įėjimas $ 3, pensininkams $ 2, vaikams veltui

VIETOJ GĖLIŲ

Birželio 28 d. Canberroje mirusio a.a. Kazio Keraičio pagerbimui laidotuvių dalyviai, vietoje gėlių suaukojo $ 420, kuriuos p. Viktorija Keraitienė paskyrė taip:

po $ 105 — Mūsų Pastogei, Tėviškės Aidams, Tautos Fondui ir Australijos Lietuvių Fondui.

Aukojo:

Po $ 20 - I. ir N. Venclovai, E. ir J. Augučiai, Z. Sipavičius, A. Čeičys, Z. ir Z. Vičiuliai. Po $ 15 - K. ir V. Biveiniai, S. ir V. Labučiai, D., D. ir A. Bieriai. Po $ 10 - R. ir V. Geniai, J. Meikša, V. ir A. Bladzevičiai, A. Bruzga, A. Švedas, E.W. Pook, P. ir V. Gružauskai, J. Voveris, M. Labutienė, S. Pocius, I. Butavičienė, A.V. Balsys, L. Vrubliauskas, L. Budzinauskas, parašas neiskaitomas. $ 6 E. Margo. Po $ 5 - K. Makūnas, J. Williams, J. Short, J. ir E. Perlibachas, R. Katauskas, J.R., E. Laurinonis, I. Hryniewiecka, V. Petelczyc, Andruška, V. Žilinskienė, T. Žilinskas, B. Gružienė, F. Borumas, O. Pilkienė, parašas neiskaitomas, Po $ 4 - L. Venslovas, parašas neiskaitomas. Po $ 3 M. Martišienė, P. Velioniškis. Po $ 2 - J. Vitartas, J. Burdon, P. Keršulis, Pankus, J. Petronis, R. Minius, J. Butkus, P. Dabriega, Šumyla, R.J. Hadzel, Pečiulevičius, parašas neiskaitomas. $ 1 parašas neiskaitomas.

Rašykite Mūsų Pastogei!

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

Funerals of Distinction

Lietuvių Laidojimo Biuras "Funerals of Distinction" (17 Railway Parade, Fairfield) remia lietuvių kultūrinę veiklą. Štai neseniai vėl paskyrė paramos šioms lietuviškoms institucijoms ir kultūrinėms organizacijoms:

1) Australijos Lietuvių Fondui	$ 150,-
2) Sydnejaus Savaitgalio Mokyklai	$ 150,-
3) Skautų Aušros Tuntui	$ 150,-
4) Sydnejaus Liet. Moterų Soc. Globos Draugijai	$ 150,-
5) Tautinių šokių grupei "Sūkuriui"	$ 150,-
6) Dainos chorui	$ 150,-
Viso	$ 900,-

Šio laidojimo biuro savininkai yra visiems gerai pažįstami N. ir K. Butkai, kurie nuolat remia lietuvišką veiklą kiekviena proga. Jie patys visur dalyvauja kiekviename susirinkime ar parengime ir visados rūpinasi ir domisi lietuviška veikla ir stengiasi kiek išgalėdami prisidėti. Tai gyvas pavyzdys kiekvienam doram lietuviui.

Mūsų Pastogė
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W., 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: V. Bukevičius, A. Dudaitis, I. Jonaitis, A. Reisgys, V. Patašius.
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395
Administracijos adresas:
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200
Administracijos tel. 649 9062

Prenumerata:
Australijoje metams $ 20
Užsienyje paprastu paštu $ 24
Oro paštu į N. Zelandiją $ 35
Oro paštu kitur $ 50
Atskiro nr. kaina 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Press Pty. Ltd.